Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1071 ՈՒՐԲԱԹ 31 ՅՈՒԼԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 12 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 23 ՉԻԼԳԱՏԷ 1304

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونکیان خاننده آرەولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ	160
» Վեցամսեայ » »	80
» Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց եւ տեղական Թղթատարով տարեկան » »	240
Գաւառաց համար եւ տեղական Թղթատարով վեցամսեայ » »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան Ֆրանք	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր․

Les annonces sont reçues al'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 31 ՅՈՒԼԻՍ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՕԳՈՍՏ. 3ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՕԳՈՍՏ. 8)

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

«Քօպուրկի Իշխանը կուգա՛յ»։ Ա՛յս է օրուան մեծ խնդիրն։ Առաջիկայ շաբաթ օր, Քօպուրկի Ֆէրտինանտ Իշխանը, Պուլկարիոյ նորընտիր Իշխանը, Պուլկարիոյ Սահմանադրութեան վրայ հաւատարմութեան երդումը պիտի ընէ Մեծ Սօպրանյէին առջեւ։ Երեկի Սուրհանդակաւ առնուած լրագիրք չեն բացատրեր Պուլկարիոյ նորընտիր Իշխանին այս յանդուգն որոշման պատճառները։ Նա, ընտրութեան օրէն ի վեր, յեղյեղած էր թէ օրինաւորապէս կ'ուզէ իշխել և ո՛չ յեղափոխական միջոցներով, և թէ, հետեւապէս, պիտի սպասէ որ Տէրութիւնք հաւանին իւր ընտրութեան։ Արդ, գերիշխան Տէրութիւնը, Ռուսիա և Ֆրանսա տակաւին չէին հաստատած Ֆէրտինանտ Իշխանին ընտրութիւնը, կամ դիտողութիւններ ըրած էին այս ընտրութեան ապօրինաւորութեան վրայ։ Բ. Դուռը քանիցս ազդարարեց իրեն՝ չփութալ Պուլկարիա երթալու։ Ուստի՞ց ուժ առաւ Քօպուրկի Իշխանն առ ոչինչ գրելու համար այս ամէն հակառակութիւններ, և յանդուգն ընթացք մը բռնելու համար։—Այս հարցման պատասխանը քիչ քիչ պիտի ստանանք։ Առ այժմ, հետաքրքրաշարժ է գիտել թէ ի՛նչ ընթացք պիտի բռնէ Ռուսիա, որոյ դէմ նոր անարգանք մ'է անշուշտ Ֆէրտինանտ Իշխանին Պուլկարիա մտնելը։ Պուլկարք, Խնամակալութեան և Մեծ Սօպրանյէին լուծումը պահանջող Ռուսիոյ ամէն բողոքներուն հակառակ, նոր Իշխան մ'ընտրելով իրենց, արդէն բաւական աւելի գրգռած էին զՌուսիա։ Եւ Ֆէրտինանտ Իշխան, որ կ'ըսէր թէ Ռուսիոյ հաւանութեամբ միայն պիտի իշխէր Պուլկարաց վրայ, Ռուսիոյ դէմ աւելի եւս գրգռիչ ընթացք մը կը բռնէ՝ կատարելով Պուլկարաց խնդիրքն, իրեն առաջարկեալ գահուն տիրանալու համար Դրնովա և Սոֆիա երթալով։ Արդեօք Ֆէրտինանտ Իշխան ի՞նչ պիտի ընէ՝ պուլկարական գահուն վրայ բազմելէ յետոյ՝ ստանալու համար Ռուսիոյ բարեհաճութիւնն, և կամ, առանց հաշտուելու ընդ Ռուսիոյ, ի՞նչպէս պիտի կարենայ տոկալ ան թշնամական զգացմանց և մեքենայութեանց որք հրաժարման հարկադրեր էին Ալեքսանդր Իշխանն,—հարցումներ են, հետաքրքրաշարժ խնդիրներ են, որոց պատասխանը պիտի տան դէպքերը միայն, որք վերստին յոյժ շահագրգիռ երեւոյթ մը կ'առնուն Պալքանեան թերակղզւոյն մէջ։ Չափազանցել չէ ըսել թէ Արեւելեան Եւրոպա ի մօտոյ նորանոր և կարեւոր եղելութեանց թատր լինել սահմանուած է։

* * *

Ֆէրտինանտ Իշխանին Պուլկարիա երթալու համար ճամբայ ելնելն ա՛նչափ կարեւոր եղելութիւն մ'է, որ անոր առջեւ աննշան կը մնան եգիպտական խնդրոյն բանակցութեանց պատմութիւնն, որոյ վրայ նոր Կապոյտ-Տետրակ մը հանեց բրիտանական կառավարութիւնն, ինչպէս կը ծանուցանէր երեկ Ռիւթէրի ուշագրաւ հեռագիր մը, և Աւստրիոյ և Գերմանիոյ կայսերաց նոր տեսակցութիւնն ի Կաշդէյն։

Այս տեսակցութիւն տարեկան սովորութիւն մը դարձած է երկու կայսերաց միջեւ։ Ուստի, եթէ տեղի չունենար, խրողութիւնն աւելի եւս ուշադրութիւն պիտի գրաւէր և քաղաքական պատճառ մը պիտի վերագրուէր, քան երբ տեղի կ'ունենայ։

* * *

Կաշդէյն, 7 օգոստ.

Ֆրանծ Եոզէֆ կայսրն երէկ կէսօրէն երկու ժամ յետոյ աստ հասաւ, երկու թիկնապահներու հետ, որք, իրեն պէս, քաղաքային պարզ զգեստներ հագած էին։ Տեղային իշխանութեանց կողմէ ընդունուելէ եւ ամբոխին համակրալից աղաղակներովը ողջունուելէ յետոյ, Ֆրանծ Եոզէֆ կայսր գնաց ուղղակի Վիլհէլմ կայսեր ամարանոցն, որոյ բոլոր պաշտօնեայք կը սպասէին սանդուղին ստորոտը։ Վիլհէլմ կայսրն ընդունեց Աւստրիոյ կայսրն իւր բնակարանին դուռն, և քանիցս ողջագուրեց զնա։ Ապա, նորա թեւոյն վրայ կրթնելով, ըսաւ ժպտելով. «Անշուշտ չէ՞իր յուսար անգամ մ'եւս տեսնել զիս»։ Ֆրանծ Եոզէֆ կայսրը, սեղմելով նորա ձեռքը, պատասխանեց անմիջապէս. «Ապահով եղիր թէ անկեղծապէս կ'ուրախանամ զքեզ վերստին տեսնելուս համար։» Կէս ժամու խօսակցութենէ յետոյ, երկու Վեհապետք բաժնուեցան, և Աւստրիոյ կայսրը, վերադառնալով յիւր բնակարան, հեռագրեր ղրկեց Էլիզապէթ կայսրուհւոյն, Ռոտոլֆ Իշխանին և Եգէֆանի Իշխանուհւոյն, ծանուցանելով իւր յաջող ժամանումն ի Կաշդէյն, և ուրախալի տեսակցութիւնն ընդ Վիլհէլմ կայսեր զոր քաջառողջ գտած է։ Երեկոյեան ժամ չորսին երկոքին Վեհապետք ի միասին ճաշեցին։ Երեկոյը կառքով շրջագայութիւն ըրին։ Մօտակայ լեռներուն վրայ, ուրախալի դէպքին առթիւ կրակներ վառուած էին։

—Կաշդէյն, 7 օգոստ.

Այս առաւօտ երկոքին Վեհապետք կառքով պտոյտ մ'ըրին։ Կէսօրին Ֆրանծ Եոզէֆ կայսրն եկաւ բաղանեաց դղեակն, հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելու Վիլհէլմ կայսեր։ Երկոքին կայսերք կէս ժամու չափ մինակ խօսակցեցան, յետ որոյ Վիլհէլմ կայսր մինչեւ սանդուղ ընկերացաւ իւր հիւրին։ Անգամ մ'եւս կայսերքն ողջագուրեցին զիրար։ Աւստրիոյ կայսրը, Կաշդէյնի կառավարիչ Թուն-Հօէնշդայն կոմսին, Ռէօյս Իշխանին և Վիլհէլմ կայսեր բոլոր պաշտօնէից ընկերակցութեամբ, սանդուղէն իջաւ և կառք նըստաւ։ Այս վայրկենիս ծերունի կայսրն երեւցաւ պատշգամին վրայ, և աչքով հետեւեցաւ Աւստրիոյ կայսեր, մինչեւ որ անհետ եղաւ նա։ Հասարակութիւնը ջերմագին համակրանաց աղաղակներով ողջունեց երկու կայսրերը։ Ֆրանծ Եոզէֆ կայսրն այսօր Կաշդէյնէ կը մեկնի, Իշլ երթալու համար։ Վիլհէլմ կայսրն ալ չորեքշաբթի կը մեկնի Կաշդէյնէ։

* * *

Բարիզ, 5 օգոստ.

38 ֆրանսացի պաշտօնեայք երկաթուղւոյ, որք Ավրիքուրի կայարանին մէջ կը պաշտօնավարէին, բայց սահմանագծին գերմանական կողմին վրայ կը բնակէին, արտաքսեցան գերմանական հողէն, ամուսնացեալոց երեք ամիս և ամուրիներուն մէկ ամիս միջոց տրուելով։

—Պէրլին, 5 օգոստ.

Խորին սրտայուզութիւն կը պատճառէ աճեցուն թշնամութիւնն և ատելութիւնք, զոր կ'ըսուի թէ Ֆրանսա կը ցուցնէ Գերմանիոյ դէմ։ Հակագերմանական գրգռիչ արարքներու լուրեր վերջերս ա՛յնչափ յաճախեցին, որ ամեն մարդ կը հարցնէ թէ երբեմն ի՛նչպէս պիտի վերջանան։ Երկար ժամանակէ ի վեր է որ Գերմանք այժմեան չափ զայրոյթ ցոյց չէին տուած։ Վիսպախ եղբարց գործարանին փակումը սաստիկ բարկութիւն պատճառեց, և խօսք կա՛յ թէ դիւանագիտական գործողութեան ձեռնարկուած է։ Կը կարծուի թէ Պիզմարք Իշխանին դեռ եւս Քիսինկէն չերթալն այդ գործի պատճառաւ ֆրանքօ-գերմանական յարաբերութեանց ծգտման հետեւանք է։

—Բէօրզէն Զայթունկին Պէրլինի Թղթակիցը կը գրէ. «Վիսպախի գործարանին փակումը ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ, ֆրանսացի նախարար Պ. Հէրէտիայի թշնամական խօսքերը, Պ. Տէրուլէտի հրացայտ ճառն, զոր արտասանեց նախարար Պ. Սբիւլլէի ներկայութեամբ, կը նկատուին ֆրանսական կառավարութեան կողմէ կոշտ գրգռութիւններ Գերմանիոյ դէմ։ Հետաքրքրական է իմանալ թէ Պէրլինի կառավարութիւնը պիտի չարունակէ՞ լուռ կենալ։»

—Վիսպախեան գործարանին փակման առթիւ, Թայմզին Պէրլինի Թղթակիցը կը հեռագրէ. «Պէտք է միւս կողմն ալ մտիկ ընել. զի ֆրանսական կառավարութիւնը կրնայ թերեւս ապացուցանել թէ տեղային պարագայք հարկաւոր ըրած էին այդ գերմանական գործարանի փակումը։ Բայց ցարդ ո՛ եւ է բացատրութիւն չտրուեցաւ, և կ'ըսուի թէ Վիսպախ եղբարց դէմ ուղղեալ հրամանագիրն հաստատեալ է 1791 թուականը կրող օրէնքէ մը, որ կը պահանջէ թէ արհեստական նոր գործի մը ձեռնարկուք այդպիսի գործի մը գոյութիւնը զեկուցանեն մաքսային իշխանութեանց։ Զայս ձեւակերպութիւն գերման գործարանապետը չէ կատարեր։ Բայց գործարանը բացուած էր ֆրանսական կառավարութեան յատուկ արտօնութեամբ, և վեց տարիէ հետէ կը բանէր առանց ո՛ եւ է արգելքի։»

—Ստրասպուրկ, 8 օգոստ.

Ֆրանսական իշխանութիւնք արտօնեցին Վիսպախ եղբարց գործարանին վերաբացումը։

* * *

Լոնտոն, 8 օգոստ.

Մուխթար փաշա հեռագրեց թէ անգլօ-թուրք Դաշնագրոյն չվաւերացուիլը ջերմ գոհունակութիւն պատճառած է Եգիպտոս։

—Պէրլին, 8 օգոստ.

Փօսթ կ'ըսէ թէ շատ մը ֆրանսական լրագիրք, Կաթքովի մահուան վրայ խօսելով, ամբաստանած են Պիզմարք Իշխանն, ըսելով թէ նա թունաւորել և սպաննել տուաւ Գերմանիոյ այդ մեծ թշնամին։ Փօսթ ուշագրաւ կը համարի որ բովանդակ Ֆրանսայի մէջ ո՛չ ոք բողոքեց այս ամբաստանութեանց դէմ. «այս բան կ'ապացուցանէ թէ ի՛նչպիսի աչառու գրութիւն մը կրցած է հաստատել Ֆրանսայի հակագերման կուսակցութիւնը»։—Ֆրանսական լրագիրք կը պատասխանեն թէ Փօսթի յիշած զրոյցը ռուսերէն լրագրաց մէջ հրատարակուած է։

—Պէրլին, 3 օգոստ.

Նորտ Տէօյչէ Ալկ. Զայթունկ, երկուց կայսերաց տեսակցութեան վրայ խօսելով, կը շեշտէ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ խաղաղարար պաշտօնը։ Բէօրզէն Զայթունկ երկուց Կայսրութեանց դաշնակցութիւնը կը համարի պատուար մը ամէն խառնաշփոթութեանց դէմ։ Փօսթ կ'ըսէ թէ աշխարհի խաղաղութեան պահպանումն է նպատակ գերմանօ-աւստրական դաշնակցութեան, որում յարած է և Իտալիա։

—Պէրլին, 9 օգոստ.

Ռուսիոյ Պէրլինի դեսպան Կոմս Շուվալով մեկնեցաւ, առանց սպասելու Պիզմարք Իշխանի վերադարձին։

* * *

Աւասիկ ամբողջ թարգմանութիւնն Զարին հեռագրոյն առ Տիկին Կաթքով.

«Ամէն ճշմարիտ Ռուսաց հետ, ի «բոլոր սրտէ կ'ողբամ ձեր և մեր կո«րստեան համար։ Ձեր ամուսնոյն հզօր «ձայնն, իւր երկրին ջերմ սիրովը ներ«շնչեալ, կը յաջողէր վառ պահել և «կանգուն պահել Ռուսիոյ ազգային «զգացումն, ազգեցութիւնն և ողջմտու«թիւնը, մթագին ժամանակաց մէջ։ «Ձեզ պէս, մեք եւս չպիտի մոռնանք «իւր ծառայութիւններն, և ձեզ հետ «միաբերան հանգիստ կը մաղթենք իւր «հոգւոյն։»

—Կաթքովի յուղարկաւորութիւնն ազգային սգոյ օր մ'եղաւ։ Տխուր պաշտօնը կատարեցաւ Կաթքովեան Լիկէօնի եկեղեցւոյն մէջ։ Ներկայ էին բազմաթիւ պատուիրակութիւնք, և Մոսքուայի քաղաքային խորհրդականք, իրենց նախագահով։ Հանրային կրթութեան Նախարար հայազգի Պ. Դէլեանով և Մոսքուայի կուսակալ Տոլկորուքով Իշխան եւս ներկայ էին։ Կուսակալը բերած էր բնական ծաղկանց շքեղ փունջ մը։ Ուրիշ հարիւրէ աւելի պսակներ դրուեցան դագաղին վրայ։ Պսակներ ղրկած էին ֆրանսական գաղթականութիւնը, Մոսքուայէ Ալզաս-Լոռէնցիք, Կալիչեցիք և Խըրուատք։ Խաղախներն ալ ջայլամի փետուրներէ պսակ մը բերած էին։ Ալեքսանտր եպիսկոպոս պատարագ մատոյց։ Լիկէօնին հոգեւոր պաշտօնեայն արտասանեց դամբանականը։ Մետրապոլիտ Եօաննիկոս տուաւ օրհնութիւնն, ինքն եւս յուզեալ սրտիւ քանի մը խօսք արտասանելէ յետոյ։ Կաթքովի ազգականք և Մոսքուայի կառավարիչը եկեղեցիէն հանեցին դագաղն, զոր ապա տարին Կաթքովի բարեկամք, իւր լրագրոյն խմբագիրք և իւր տպարանին գրաշարք, որք փոխ առ փոխ կրեցին զայն մինչեւ Ալեքսիս վանքը։ Դագաղին կը հետեւէր մեռելակիր կառքն, որ չէր մեռեալն, այլ անոր վրայ դրուած պսակները միայն կը տանէր։ Թափօրին երկայնութիւնը մէկ վերստէ (երբ մէկ ժամ ոտքով) աւելի էր։ Դագաղը քանի մը տեղեր վար դրուեցաւ, ուր նոր պատարագներ մատուցուեցան, մանաւանդ Ս. Փրկչեան մայր-եկեղեցւոյն առջեւ, և Համալսարանին առջեւ։ Երեք ժամէն հասաւ դագաղն Ալեքսիս վանքն, որոյ գերեզմանատան մէջ թաղուեցաւ Կաթքով։ Գերեզմանին վրայ, ճառեր արտասանեցին Պարոնայք Սդանիշեվ, Նազարեւսքի, Աստաֆիեվ, Բուլաքովսքիչ, Շարափով։ Արարողութեան բոլոր տեւողութեան միջոցին, անձրեւը չդադրեցաւ տեղալ. բայց, անձրեւին հակառակ, խուռն բազմութիւն դիզուած կը մնար թափօրին անցած տեղերը։ Իշխան Կուսակալը Կաթքովի դագաղին հետեւեցաւ մինչեւ գերեզմանատուն։

* * *

Վիէննա, 6 օգոստ.

Սատուլլահ փաշա միշտ կ'աշխատի արգիլել Քօպուրկի Իշխանին մեկնումն ի Պուլկարիա։ Կը ծանուցուի թէ օսմ. դեսպանը մինչեւ իսկ Ֆրանծ Եոզէֆ կայսեր դիմեր է, իբրեւ աւստրօ-մաճառ բանակի պետին, նորին բանակին մէջ տեղակալ Քօպուրկի Իշխանին արգիլելու համար նորա մեկնումը։

—Կ. Պոլիս, 6 օգոստ.

Պուլկարական խնդրոյն մէջ, Բ. Դուռը վարանեալ կը մնար սա երկու կերպ լուծմանց միջեւ. Ա. Երկար ժամանակէ հետէ Ռուսիոյ պաշտպանած դրութիւնն, որ էր՝ թուրքօ-ռուս համաձայնութեամբ միակ Խնամակալի մը անուանումն, որոյ պաշտօնն հաստատուի Տէրութեանց կողմէ, և որ, Խնամակալաց պաշտօնանկութեամբ, կազմէ նոր կառավարութիւն մը, և գումարէ նոր Սօպրանյէ մը, յընտրութիւն Իշխանի։ Բ. Հրաւիրել Տէրութիւնները Դեսպանախորհրդոյ մը գումարման, ի լուծում պուլկարական խնդրոյն, ըստ Ե. Ատենագրութեան Պէրլինի Վեհաժողովին։ Պ. Նէլիտով իմացուցած լինելով թէ Ռուսիա չի հաւանիր Դեսպանախորհրդոյ, Բ. Դուռը, Պ. Նէլիտովի հետ քանիցս բանակցելէ յետոյ, բոլորովին յարեցաւ միակ Խնամակալի մ'անուանման ռուսական գաղափարին, վերջնական եղանակաւ, և ըստ այսմ հրահանգներ ղրկուեցան առ Շաքիր փաշա։ Կ'ըսուի մինչեւ իսկ թէ Պ. Նէլիտով Բեդերսպուրկ կ'երթայ, իրեն հետ տանելով Բ. Դրան ծրագիրն, յօրինեալ ըստ Ռուսիոյ բաղձանաց։ Եգիպտական խնդիրը մի կողմ դրուած կը թուի։ Բայց Անգլիա, ճարտար դարձուածներով, մանաւանդ պուլկարական խնդրոյն մէջ, կ'աշխատի եղեր հաշտուիլ Ռուսիոյ հետ։

* * *

Բարիզ, 6 օգոստ.

Ռէփիւպլիքէն Ֆրանսէզի տնօրէն Պ. Ռէյնաք և (նմանապէս հանրապետական) Էվէնըմանի տնօրէն Պ. Մաննէս սրով մենամարտեցան, և Պ. Ռէյնաք թեթեւապէս վիրաւորեցաւ կուրծքէն։ Պ. Մաննէս խստիւ պարսաւած էր Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի և նորա վկայից ընթացքը Զօր. Պուլանժէի հետ մենամարտի խնդրոյն մէջ։ Ռէփ. Ֆրանսէզ, որ սաստկապէս կը քննադատէ Զօր. Պուլանժէի արարքն, յիշած էր 1886 փետր.ին Տիօն կոմսին հետ մենամարտին մէջ Պ. Մաննէսի ի փախուստ դառնալն, և ասոր վրայ Պ. Մաննէս ի մենամարտ հրաւիրած էր զՊ. Ռէյնաք։

—Անգլ. նաւատորմը, Սպիդհէտի Նաւահանդէսին վերջանալէն ի վեր, կը զբաղի ծովային պատերազմի ցոյցեր ընելով Մանշի Ծովուն, Հիւսիսային Ծովուն և Ս. Գէորգայ ջրանցքին մէջ։ Նաւատորմն երկուքի բաժնուած է. կէսը կը նկատուի իբրեւ թշնամի նաւատորմ մը, որ կը փորձէ Անգլիոյ ծովեզերքը զարնել. միւս կէսն ալ կ'աշխատի պաշտպանել անգլիական ծովեզերքն։ Այս պատերազմական գործողութիւնք տեղի կ'ունենան թէ՛ գիշեր և թէ ցորեկ, և բաւական հետաքրքրութեան նիւթ կը հայթայթեն։ Աւելորդ է ըսել թէ արձակեալ ռումբերը լոկ վառօդ կը պարունակեն. այսու հանդերձ, քանի մը աղետալի արկածներ պատահեցան։

—Քրուբի գործարանին Տնօրէնութիւնը դատ բացաւ Բարիզի Էնթրանսիժան լրագրոյն եւ երեք իտալական լրագրաց դէմ, որք ստայօդ լուրեր հրատարակած էին, իբր թէ հանգուցեալ Քրուբ սնանկութեան մօտ վիճակի մէջ թողեր է իւր գործարան, որ ի մօտոյ պիտի փակուի եղեր, 25 միլիոն մարքի բաց պարտքով, և թէ ի Գերմանիա շատ երեւելի անձնաւորութիւններ ծանրապէս վնասուեր են այս սնանկութենէ։

—Պ. Սդէնլիի նկատմամբ առնուած նորագոյն լուրեր կը ծանուցանեն թէ քաջառողջ է, և թէ կը շարունակէ իւր ուղեւորութիւն հարաւային Ափրիկէի ներսերը, դիմելու համար յօգնութիւն Էմին փաշայի։

—Բեդերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ Շաքիր փաշա, որ բաւական տարիներէ հետէ կը վարէ Բեդերսպուրկի օսմ. դեսպանութիւնն, իւր երկու որդիներն, որոց մին 12 և միւսը 16 տարեկան, դրած է Բեդերսպուրկի նաւային դպրոցն, ուստից կ'ելնեն ռուսական նաւատորմին սպայք։ Դեսպանն առ այս Զարին արտօնութիւնը խնդրած է, որ սիրով շնորհուած է։

—)(17)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԹԵՌԷԶ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԱԳ ԵՒ ԺՈՌԺ

Մեծ տաղաւարաց կամ հեծելարանաց բոլորտիքը քանի՛ մը տեղեր լուսաւորուած էին բարիւղի լամբարներու սաստիկ պայծառութեամբ. ուրիշ տեղեր գրեթէ բոլորովին մութ էին, աճպարարաց եւ ըմբիշներուն կողմերն, որոց տաղաւարները լուսաւորուած էին միայն պեւեկներով (torche de résine) զորս ներս կ'առնուին մէն մի ներկայացման, այնպէս որ դուրսը կը մնային միայն քանի մը ծխացող կանթեղներ. վերջապէս ուրիշներն, ինչպէս անուաշրջիկ բոլոր խանութներն, քնարերգակաց, նշանառութեան տաղաւարները՝ մերձակայ հաստատութիւններէն միայն լոյս կ'առնուին և մերթ կատարեալ խաւարի մէջ խորասուզուած կը մնային։

Խանութէ ի խանութ դեգերող եւ իրենց աչաց առջեւ պարզեալ հրաշալեաց վրայ սքանչացող մանկանց մէջ տղեկ մը կար որ ուշադրութիւն կը գրաւէր իւր սիրուն դէմքին վրայ նկարեալ զարմացմամբ. աչերը խոշոր խոշոր բացուած, բերանը բացխփիկ, այտերն ըղձանքէ բոսորագեղ, ձեռները կը բացուէին եւ կը գոցուէին, իբր թէ ամէն մէջ բռնէր այն գունագեղ անթիւ եւ հիանալի խաղալիկներէ մին որք այնքան լաւ կը յանկուցանէին աչերն եւ փոքր քսակները,—խանձով լցուող ատրճանակներ, պղնձեայ թնդանօթներ իրենց սայլակներուն վրայ, խորտընկեցներ, Շասբոյի հրացաններ, համեմահոտ մարդուկներ, առձգական գնտակներ, չեփորներ, թմբուկներ, շաքարի աղացին դաւազաններ, իւր գլխուն չափ խոշոր, շքեղազգեստ երկվորներ եւայլն եւայլն։

Իւր տասն տարեկան տղայ մ'էր, կապուտակ անուշ մեծ աչերով, հանճարեղ ճակատով, որուն վրայ խառնիխուռն ինկած էին խարտիշագեղ թաւ մազերու խոպոպներ. վշտաշարշար դէմք մ'ունէր եւ խղճուկ կարկտած կապոյտ բաճկոն մը հագած էր, որ չինական հին բաճկոնակի մը մնացորդներէն շինուած էր։

Իւր կապոյտ կտաւէ տաբատին ծայրերը ծուէն ծուէն եղած էին։ Խոշոր մուճակներն երկու անգամ մեծ էին նորա մանր ոտքերուն համար եւ անոնց ծայրը կիսովին բաժնուած էր երեսէն։

Ոչ ոք կ'ընկերանար նմա . . .

Ո՛չ հայր, ո՛չ մայր. մինակ էր, եւ իւր խաւոտ դէմքը, միամիտ զարմանքը, զանազանելով զնա միւս տղաքներէն որք իւր չորս կողմէն կ'անցնէին կը դառնային—աւելի փորձ այս շնչալից կենաց եւ ժխորին—յայտնի նշան մ'էին թէ այն ինչ Բարիզ հասած էր եւ թէ այս ամէնը նոր էր նորա համար։

Գրպանին մէջ խառնեց քանի մը խոշոր սուեր զորս ուժով մը սեղմած էր, կորսնցնելու երկիւղէն, եւ զորս չէր ուզեր ծախսել, հակառակ բազում ըղձափափաք հառաչներու . . .

Խանութէ ի խանութ սլքտալով եւ ամբոխէն մղուած, լարախաղացներու տաղաւարի մ'առջեւ հասաւ եւ սկսաւ հոգեզմայլ դիտել ձողակներու վրայ բարձուած լուսերանգ նկար մը, որ ամեն տեսակ մարդիկ կը ներկայացնէր իրարու վրայ, ոտներն օդին մէջ, վեր ցատքելով եւ գլխու վրայ կենալով, վերջապէս ամենէն խօլական եւ յանկուցիչ դիրքերու մէջ։

Նշանակը սա բառերը կը կրէր լոկ.

ԿԱՊԱՌՍՏԱ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Կապառստա ընտանիքն այդ պահուն դուրսի բարձրաւանդակին վրայ էր եւ հասարակութիւնն յանկուցանելու համար խեղկատակութիւններ կ'ընէր։

Եօթն հոգիէ կը բաղկանար, զորս հասարակութիւնն իրենց մականուամբք միայն կը ճանչէր. Պ. եւ տիկին Հայր-եւ-Մայր, Քէնթէպէ, Էսքանեօլ, Էսքանէօլ, Էսքինիոլ եւ պատանին Սամսոն . . .

Ցփլենք նաեւ Դօխօրան անուամբ շուն մը որ մերթ ընդ մերթ կը կաքաւէր իւր ետեւի ոտներուն վրայ՝ նըրբարինգի մ'եւ գուրճի մը զուգաչափ նուագով։

Տղեկին ամբոխին առջին կարգը մըղուած էր եւ անդ կը կենար յապուշ կըրթեալ եւ ժպտուն, ձեռներն յար գրպանին մէջ եւ խոշոր սուերը միշտ ձեռքին մէջ։

Երբ խեղկատակութիւնք աւարտեցան, հասարակութիւնը ներս մտաւ։

Երբ տաղաւարը լցուեցաւ, պեւեկներն աներեւոյթ եղան. աճպարարք վեր առին դահակ մը եւ վար իջան, եւ բարձրաւանդակին աղօտ մթութեան մէջ, ուր միակ կանթեղ մը կար կոչնակին վերեւ կախուած, մնաց միայն նորատի տղայ մը, իբր տասներկու տարեկան, պատանին Սամսոն . . .

Մսագոյն զգեստ մը հագած էր մարմնոյն վրայէն, որ սեղմած էր նորա հուժկու գիստերն եւ ազդրերն, ուռուցիկ կուրծքն, բազկաց կազմուած թնդերներն։

Երեւոյթէն դատելով, ստուգիւ արժանի էր իւր անուան։

Շէկ մազերը խռուցեալ էին բնական խոպոպներով եւ գլուխ շատ մեծ կը թուէր ասոր շնորհիւ։

Ճակատը քառակուսի էր, հաստատուն, քներքին կողմը տափակ։

Նայուածքն ուղիղ էր, կենդանի, խրոխտ, ոչ թէ տղու մը, այլ մարդու մը նայուածքը։

Աչերը կապոյտ էին, շատ անուշ, այլ փոքր. ի մի բան ուշագրաւ դէմք մը, խիզախ անկեղծութեամբ, հանդարտ յոխորտանօք որ հաճելի կը թուէր։

Սամսոն նստաւ տախտակամածին վրայ, սրունքը վար կախած, կռնակը կրթնցուցած ձողակներէ մէկուն, եւ անդ մնաց մըտախոհ, գլուխը վայրահակ։

Եւ յանկարծ իւր առջեւ նշմարեց մանուկն որ զինքը կը դիտէր։

Երկու տարւոյ տարբերութեամբ, գրեթէ հասակակից էին, այլ մին փոքր եւ քնքոյշ, դեռ մանկական դէմք մ'ունէր, մինչեւ միւսը՝ նորա բաղդատմամբ՝ արդէն մեծ մարդ մը կ'երեւէր։

Եւ զիրար դիտելով, երկուքն ալ ժըպտեցան։

Այնքան մօտ էին միմեանց որ փոքրագունին գլուխը կը հպէր Սամսոնի սրունքներուն զորս կը տատանէր նա օդին մէջ։

Երկու պզտիկները շուտով ծանօթութիւն հաստատեցին։

Եւ յետոյ, ո՞վ գիտէ թէ բնազդական համակրութիւն մը դէպ իրար չմղեց զնոսա։

—Ինչո՞ւ համար ներս չես մտներ, հարցուց Սամսոն։

—Չեմ համարձակիր . . . Մնաց որ չեմ ուզեր սուերս ծախսել . . .

—Կծծի՞ ես։

—Ո՛չ, սակայն վաղուան ուտելիքիս համար պէտք պիտի ունենամ . . .

—Ըսել է ծնողք չունի՞ս։

—Չունիմ։

—Օ՜հ, ես ալ ճիշդ քեզի պէս եմ, ըսաւ Սամսոն։ Անունդ ի՞նչ է։

—Ժան-Մառդ։ Քո՞ւկդ։

—Ես, Սամսոն կը կոչուիմ, որովհետեւ շատ ուժով եմ . . . Տե՛ս, վերը գրուած է . . . Բայց ի՞նչ է արհեստդ։

—Ագարակի մը մէջ էի, ի Ժուանվիլ . . . Ագարակին մարդիկը զիս որդեգրած էին աստից շատ հեռու, Ափրիկէի մէջ, եւ երեք տարիէ ի վեր Ֆրանսա վերադարձած էին... Շատ կը սիրէի զանոնք . . . սակայն այնչափ կը ծեծէին զիս, ա՛յնչափ, որ վերջապէս փախայ . . .

—Օ՜հ, ես ալ ճիշդ քեզի պէս եմ, ըսաւ դարձեալ Սամսոն՝ հետաքրքրութիւնը շարժած . . . Շատ անգամ ամենքն ալ կը ծեծեն զիս, եւ մըցման կ'ելնեն տեսնելու համար թէ ո՞վ կրնայ գլխուս վրայ ուռեցք մը պատճառել կռուփի հարուածով . . . Ըսել է Ժուանվիլէն մեկնեցա՞ր։

—Այո՛, կծիկը դրի. մէկ մ'ալ ոտքս հոն չդնելու պայմանաւ . . . Չեմ գիտեր թէ ի՛նչ պիտի ընեմ . . . սակայն անշուշտ կըրնամ տեղ մը գտնել ուր ապրուստս ճարեմ առանց ծեծ ուտելու . . . Ասկէց աւելին չեմ փնտռեր . . .

Սամսոն լռեց, այլ ծանր բանի մը վրայ կը մտածէր աներկբայ, որովհետեւ ա՛լ չէր օրրեր սրունքներն եւ իւր մատաղ դէմքն յանկարծ մթագնած էր։

—Դուն ինծմէ աւելի քաջ ես, Ժա՛ն Մառդ, ըսաւ վերջապէս, թէեւ այնչափ ուժով չես երեւիր . . . Դուն փախեր ես . . . ես բնաւ չեմ ունեցած այդ համարձակութիւնն։

Այդ պահուն Էսքանեօլ դուրս ելաւ եւ չոր ու խիստ շարժմամբ մը.

—Օ՜ն, ներս մտիր, շո՛ւտով։

Սամսոն չվրդովեցաւ եւ արագապէս ծռելով մինչեւ Ժան-Մառդի ականջը.

—Մի՛ հեռանար ասկից . . . հոս սպասէ ինծի . . . բան մը պիտի առաջարկեմ քեզ . . . տասն վայրկեանէն կը դառնամ . . .

Եւ երկու ոստմամբ, պրծելով Էսքանեօլի աքացի հարուածէն, տաղաւարը մտաւ։

Ժան-Մառդ չշարժեցաւ եւ Սամսոն քիչ յետոյ եկաւ գտաւ զնա քրտնաթաթախ։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԶԷՅԹՈՒՆ ՀՐԿԻԶԵԱԼ

Կիլիկիոյ Ամեն. Ս. Կաթողիկոսին կողմէ երէկ ի Պատրիարքարան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Զէյթունի մէջ հրդեհ ծագելով ամբողջ գիւղաքաղաքն հրոյ ճարակ եղեր է։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ ի պատասխանի սոյն հեռագրոյն՝ խնդրեց Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսէն աւելի մանրամասն տեղեկութիւններ տալ սոյն աղէտին վրայ, եւ յայտնել թէ տեղական կառավարութիւնն եւ իւր Սրբազնութիւն ի՛նչ միջոցներ ձեռք առած են օգնելու համար տարաբաղդ հրկիզելոց։

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

Եկեղեցական Համագումար Ժողովն ի նիստ հրաւիրեալ է յառաջիկայ երկուշաբթի, 3 օգոստ. ժամ 4 ին ի Պատրիարքարան, հրաժարմամբ և վիճակաւ դադարեալ եկեղեցական վեց երեսփոխանաց տեղ նոր ընտրութիւն կատարելու համար։ Ի դիւրութիւն ընտրողաց, հետեւեալ եռապատիկ ցանկը պատրաստուած և ղրկուած է մայրաքաղաքիս 10 եպիսկոպոսաց 29 վարդապետաց և 99 քահանայից որք պիտի մասնակցին ընտրութեան։

Ահաւասիկ այդ ցանկը.

1. Տ. Մկրտիչ Արքեպիսկ. Խրիմեան
2. Տ. Խորէն » Նար-պէյ
3. Տ. Հմայեակ Եպիսկ. Դիմաքսեան
4. Տ. Վահրամ » Մանկունի
5. Տ. Ներսէս Ծ. վրդ. Արսլանեան
6. Տ. Յովսէփ Ծ. » Սարաճեան
7. Տ. Գաբրիէլ » Անոյշեան
8. Տ. Ամբրոսիոս Ծ. » Ռուբինեան
9. Տ. Վահան Ծ. » Յակոբեան
10. Տ. Իգնատիոս Ծ. » Շիշմանեան
11. Տ. Տաճատ Ծ. » Ոսկանեան
12. Տ. Արիստակէս Ա. քհնյ. Մամբրէեան Սաթիւր
13. Տ. Յովհաննէս Ա. » Հիւնքեարպէյէնտեան Ղալաթիոյ
14. Տ. Յովհաննէս Ա. » Միրեան Բերայի
15. Տ. Գրիգոր Ա. » Աճէմեան »
16. Տ. Միքայէլ Ա. » Գ. Վարժապետեան Պալատու
17. Տ. Գարեգին » Պասմաճեան Իւսկիւտար Ս. Խաչի
18. Տ. Գէորգ Ա. » Տ. Գէորգեան Թոփ-գաբուի

Կրօնական Ժողովոյ կողմէ յատուկ մասնախումբ մը կազմուած է որ պիտի ընդունի քուէներն և պիտի հսկէ քուէհամարի գործողութեան կատարման։ Սոյն մասնախմբի անդամք են.

Արժ. Վահան Ծ. վրդ. Յակոբեան
» Գաբրիէլ » Անոյշեան
» Իգնատիոս Ծ » Շիշմանեան
» Սուքիաս Ա. քհնյ. Ստեփանոսեան
» Արիստակէս » Մամբրէեան

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ կատարուեցաւ Զմիւռնիոյ առաջնակարգ ազգայիններէն Մեծ. Եուսուֆ Չէլէպիի որդի Պետրոս էֆէնտիի նշանախօսութիւնն ընդ Օրդ. Օր. Տիրուհի Ապրօ, դուստր Վսեմ. Ապրօ էֆէնտիի, օրհնութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ներկայ էին Վսեմ. Սիմոն պէյ Մաքսուտ, Վսեմ. Սարգիս էֆէնտի Ազարբէկեան, Մեծ. Թովմաս էֆէնտի Խոբասանճեան, Յովսէփ էֆէնտի Դավաֆեան և Աբրահամ էֆէնտի Դավաֆեան։

Հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ երկուշաբթի օր ի Թարապիա, Վսեմ. Ապրօ էֆէնտիի բնակարանին մէջ։

Ազգ. Ժողովոյ Նորակառոյց սրահի կահաւորման յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Ղալաթիա և յետ խորհրդակցութեան պաշտօն յանձնեց Մեծ. Հաճեան Անտոն եւ Զօպանեան Միհրան էֆէնտիներուն՝ որպէս զի կահաւորման յատակագիծը պատրաստեն եւ որոշեն ծախուց գումարն եւ այլ պէտքերը։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ 30 ՅՈՒԼԻՍԻ

Պատրիարքարանին կողմէ հաղորդուած

1. Տ. Պետրոս Յովսէփ Եուսուֆեան, պաշտօնեայ Օսմ. Պանքային Զմիւռնիոյ, Թարապիա, (խաչ 1500), ընդ Օր. Տիրուհի Սահակ Ապրօեան, Թարապիա.
2. Տ. Իգնատիոս Խաչատուրեան, Սափրիչ Լանկա, (խաչ 50). ընդ Օր. Մանէ Յովակիմեան, Լանկա.
3. Տ. Գէորգ Մինաս Գարակիւլեան դրագիր Մաքրիգիւղ, (խաչ 50), ընդ Օր. Պէադրիս Ստեփան Քիւրքճեան, Մաքրիգիւղ.
4. Տ. Գրիգոր Կարապետեան կօշկակար Թօփգաբու, (խաչ 50). ընդ Օր. Պէադրիս Աբրահամեան, Թօփգաբու.
5. Տ. Սարգիս Յովակիմեան չուքարավաճառ Նարլը Գաբու, (խաչ 50), ընդ Օր. Նարթուհի Մելքոնեան, Նարլը Գաբու.
6. Տ. Ստեփան Սեդրաքեան Թէնէքէճի Իւսկիւտար Նոր Թաղ, (խաչ 50), ընդ Օր. Վիրգինէ Կարապետեան Իւսկիւտար Նոր Թաղ.
7. Տ. Յարութիւն Գէորգ Սէմէրճեան պայտար Գուրուչէշմէ, (խաչ 50), ընդ Օր. Մարիամ Ստեփանեան Գուրուչէշմէ.

ԱԶԴ

Գործադիր-Մնայուն Յանձնաժողովոյ Յովհաննու Իւթիւճեանց Կտակին

Կարնոյ ազգային աղջկանց վարժարանին համար Ձեռագործութեան եւ Ասեղնագործութեան հմուտ ուսուցչուհի մը կը փնտռուի։ Սոյն պաշտօնն յանձն առնուլ փափաքող ուսուցչուհիք կը հրաւիրուին դիմել առ Արժ. Տ. Յովհաննէս Ա. քհն. Միրեան, Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյ Խորհրդարանն, Բերա

1055 1—3

ՄԱՍԻՍի վաղուան թիւը կը պարունակէ.

Ազգային տեսութիւն. Վերաքաղուած վարժարանից.—Խորհուրդ մը առ Գաւառացիս,—Ազգ. Կեդրոնական վարժարան.—Քաղաքական տեսութիւն. Մահ Պ. Կաթկովի.—Հայք ի Հունգարիա. Զամօշուլվարի Հայք, Մատթէոս Թագաւորն, Ռօզա Սանտորֆ (Եւժէն Ռէբէլ, Թարգ. Մէհ. Յ. [illegible]).—Գաւառաց վիճակը (Արշ. Գալէնտարեան).—Տեղագրական, Շիլէ (Գ. Մաղաքեան).—Վէպ. Էֆէնտին (Թուլէմ).—Բազմաժ շաբաթական լրոց։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎՍԵՄ. ՏԱՏԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն էֆէնտի Տատեան՝ պահելով հանդերձ իւր սոյն պաշտօնը, արտասովոր պատուիրակ անուանեցաւ ի Պուլկարիա փոխանակ Րիզա պէյի որ յատուկ պաշտօնով անդ կը գտնուի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Բաղէշի կուսակալ անուանեցաւ Հէքքեարիի նախորդ կուսակալ Էնհէմ փաշա։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Թնդանօթաձիգ զօրաց երկրորդ շրջանի գունդին Միրլիվա Ղալիպ փաշայի և Միրլիվա Մէհմէտ Աթիֆ փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ չորրորդ զօրաբանակի ամրութեանց շինութեան հսկող Միրլիվա Շէհապ փաշայի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Թնդանօթաձիգ զօրաց գեղագործ դեր-հազարապետ Բիժապճեան էֆէնտիի։

Այլ և այլ կարգի Օսմանիյէ և Մէճիտիյէ պատուանշանք՝ նոյն զօրաց սպաներու և այլ զինուորական պաշտօնատարաց և սպայից։

ՄԱՀ ՀԱՖԸԶ ՊԷՀՐԱՄ ԱՂԱՅԻ

Ներքինապետ Հաֆըզ Պէհրամ աղա, որ ժամանակէ մ'ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, մեռաւ երէկ։

ՔՕՊՈՒՐԿԻ ԻՇԽԱՆՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Լ. Հէրըլտի, Ֆէրտինանտ իշխանն երէկ առաւօտ Դըրն-Սէվրինէն հասեր է, ընկերակցութեամբ Պ. Նաչէվիչի և բազմաթիւ ուղեկցաց։ Պուլկար խնամակալք և նախարարք չորեքշաբթի իրիկուն Վիտին գնացած էին Ալէքսանտր շոգենաւով և անդ կ'սպասէին իշխանին, վասն զի Դանուբի ջուրերն իջած լինելով Դըրն-Սէվէրինի և Վիտինի միջեւ, շոգենաւը չէր կրնար աւելի առաջ երթալ։ Ֆէրտինանտ իշխանն այդ քաղաքը ժամանելուն պէս, խնամակալաց և նախարարաց հետ Ալէքսանտր զբօսանաւով Դանուբն ի վար պիտի իջնէ և կանգ պիտի առնու աջակողմեան եզերաց բոլոր պուլկարական քաղաքաց առջեւ որոց բնակիչք պիտի գան ողջունել զնա։ Ուղեւորութիւնը պիտի յանգի ի Ռուսճուք։ Անտի իշխանը Դանուբն ի վեր պիտի ելնէ վերստին, դէպ ի Շիշդօվ՝ որպէս զի անցնի այն ուղղակի մեծ ճամբէն որ Դըրնովա կը տանի։ Թէեւ Սօպրանիէի անդամք հրաւիրեալ են վաղը, շաբաթ, Դըրնովա գտնուիլ, սակայն կ'ենթադրուի թէ կիւրակէ օրն հազիւ պիտի կարենան համախմբուիլ անոնք։ Ֆէրտինանտ իշխանն ևս նոյն օրն անդ հասնելով, անմիջապէս պիտի ներկայանայ Ազգ. Ժողովոյն, երդում պիտի ընէ Սահմանադրութեան վրայ և պիտի հռչակուի Իշխան Պուլկարիոյ։ Ժողովէն ելնելով, իշխանը պիտի երթայ Դըրնովայի պատմական փոքր եկեղեցին ուր Պուլկարիոյ իշխան պիտի օծուի Ռուսճուքի արքեպիսկոպոսին ձեռամբ։ Օծման արարողութենէն յետոյ, գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին և Սօպրանիէն ինքնին պիտի լուծուի։ Այս առթիւ դիտելի է որ, Ազգ. Ժողովն որ իշխանին կամ անոր հրամանաց ներքեւ գործող Նախարարութեան հրաւիրանօք կը գումարուի, գործադիր իշխանութեան ձեռամբ չի լուծուիր երբեք։ Ո՛չ ոք կարող է լուծել զայն. Սօպրանիէն ինքնին կը լուծուի իւր անդամոց միջեւ գոյացած լըռին համաձայնութեամբ մը, երբ անոնք կը տեսնեն թէ հասած են այն նըպատակին որուն համար գումարուած էին եւ թէ այլ եւս կատարելիք ոչինչ կը մնայ իրենց ազգային շրջանակի մէջ։

Տէրութեանց ոմանք յանձնարարած են իրենց ներկայացուցչաց որ ի Սոֆիա, Ֆէրտինանտ իշխանին եւ անոր կառավարութեան հանդէպ նոյն ընթացքը բռնել որուն հետեւած էին խնամակալութեան հանդէպ, իբր թէ ոչինչ փոխուած լինէր ի Պուլկարիա։

—Վառնայի մէջ յաղթական կամարներ բարձրացուած են ի պատիւ Ֆէրտինանտ իշխանին։ Այս պահուս քսան հազար զօրք համախմբուած են ի Ռուսճուք՝ իշխանին ընդունելութեան համար։

—Փիլիպէէն այս երեքշաբթի աւուր թուականաւ կը գրեն առ Մանչէսթր.

Քաղաքիս պահեստի զօրաց հրամանատար Սավօֆ հազարապետը պատերազմական նախարարութեան կողմէ հեռագրաւ Սոֆիա կոչուեցաւ։ Թնդանօթաձիգ զօրքերն որք մարզանքներ կը կատարէին Բաքլօվայի շրջակայքն, հրաման ստացան անմիջապէս Փիլիպէ վերադառնալ։ Նոյն հրամանը տրուեցաւ նաեւ հեծելազօրաց որք իրենց զօրանոցները վերադարձան։ Այս տնօրինութիւնք կը վերագրուին կասկածի մը, երբ թէ քաղաքիս սպայք նպաստաւոր չեն նորընտիր իշխանին։ Չեմ կրնար ըսել թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան հիմնաւոր են այս կասկածք, սակայն երկու երեք սպայք զորս տեսայ երէկ, ըսին ինձ. «Ֆէրտինանտ իշխանին ընտրութիւնը լաւ չէ ամեն տեսակէտներով։ Նախ, այդ իշխան աւստրիացի է. յետոյ, ամեն ոք գիտէ թէ լուրջ անձ մը չէ. միջակ կարողութեան տէր անձ մ'է, քաղաքականութեան բոլորովին անծանօթ, պարզապէս խնդումներս երիտասարդ մը, մինչ արդի պարագայից կատարեալ մարդ մը պէտք է մեզ։ Քանի որ Եւրոպիոյ հաւանութեան եւ Բ. Դրան վաւերացման սպասելու հարկ չպիտի տեսնէին, լաւագոյն էր Պադէնպէրկի Աղեքսանդր իշխանն հրաւիրել։»

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՔ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողով մը որոյ անդամք են դատական, արտաքին գործոց և կրթական նախարարք, երէկ գումարեցաւ ի Բ. Դուռն և մինչեւ ուշ ժամանակ զբաղեցաւ օրուան կարեւոր խնդիրներով։

—Պետական Խորհրդոյ նախագահ Արիֆի փաշայի նախագահութեամբ Յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի քննել Վարչական Ժողովոց և Նիզամիյէ դատարանաց միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնները։ Սոյն յանձնաժողով, զոր կը կազմեն Պետական Խորհրդոյ անդամ Սալիհ, Ֆերիտ ու Ազիզ պէյերը, Վճռաբեկ ատենի անդամ Հաշիմ ու Ալի Շահպազ էֆէնտիներն եւ Աշխարագրոց դիւանի տնօրէն Շէֆիք պէյ, իւր առաջին նիստն ըրաւ երէկ։

ԼՈՅՏԻ ՀՆՈՑՊԱՆՔ

Դրիեստէն լուր առնուած է թէ աւստրիական Լոյտի ընկերութեան շոգենաւուց հնոցպանք գործադուլ ըրեր են ընկերութեան վարչութեան ձեռք առած խնայողական միջոցներուն պատճառաւ։ Այս խնայողական տնօրինութիւնք իրենց հակահարուածն ունեցան նաեւ ի Կ. Պոլիս, վասն զի նաւահանգստին մէջ գտնուող Լոյտի շոգենաւուց հնոցպանք իմանալով որ իրենց ամսականները զեղչել կ'ուզեն, իրենց Դրիեստի ընկերակցաց օրինակին հետեւելով, գործադուլ ըրին։ Ասոնց թիւը 66 ի կը հասնի, իւրաքանչիւր շոգենաւու մէջ 11 հոգի։ Սակայն այս գործադուլին պատճառաւ շոգենաւուց երթեւեկութիւնք չեն դադրած, վասն զի այս պահուս հնոցպանք սակաւաթիւ չեն մայրաքաղաքիս մէջ։ Արդէն Կ. Պոլսոյ ընդհ. գործակալ Պ. Ֆօռնի՝ Դրիեստէն իւր ստացած հրահանգաց համաձայն՝ չուզելով համակերպիլ հնոցպանաց առաջարկած պայմաններուն, արձակեր է զանոնք իրենց պաշտօնէն եւ Ֆլորիօ ընկերութեան [illegible] շոգենաւով Դրիեստ ճամբեր է։ Կը պատմուի թէ այս վճռական տնօրինութեան պատճառաւ բաւական տրտունջներ բարձրացեր եւ մինչեւ իսկ ցոյցեր եղեր են Լոյտի շոգենաւուց և գործակալութեան գրասենեկաց մէջ, ինչպէս նաեւ Մումհանէի քարափին վրայ։

ԱՏԱՆԱՅԻ ՆԱՀԱՆԳԸ

Կուրիէ տ'Օրիան՝ Փարիզի «Երկաթուղիք» (Վուա ֆէրէ) լրագրէն կ'արտատպէ հետեւեալ տողերը.

Մեր հանքագէտք պարտին իրենց ուշադրութիւնը դարձնել նաեւ դէպի ասիական Թուրքիա, ընդհանուր կերպիւ Ատանայի նահանգին վրայ եւ մասնաւորապէս Մէրսինի վրայ։ Շատ կարեւոր ձեռնարկութիւններ կան այնտեղ կատարելիք։ Մէրսինէն մինչեւ Ատանա բանող երկաթուղին, որ կ'անցնի 67 քիլոմեդր երկայնութեան տեղ, արդէն մեծապէս կը նպաստէ առեւտրական յարաբերութեանց եւ ներածութեանց։ Այդ գիծն երկարելու միջոցներ կը խորհուին, հիւսիսային կողմէն 476 քիլոմեդր երկայնութեամբ գիծ մը շինելով մինչեւ ի Տիարպէքիր և հարաւային կողմէն ուրիշ գիծ մը որ յանգի մինչեւ Կեսարիա, 365 քիլոմեդր երկայնութեամբ։ Հետեւաբար ութ-հարիւր քիլոմեդրէն աւելի երկաթուղի մը պիտի շինուի, որոյ նուաղագոյնը տեղի պիտի ունենայ 1887 ի վերջին վեց ամսոց մէջ, վասն զի շինութիւնք պէտք է սկսին 1888 տարւոյն մէջ։ Ըստ յիշեալ ծրագրոյն, միեւնոյն ժամանակ Մէրսինի առջեւ 200 մեդր լայնութեամբ և 1,000 մեդր երկայնութեամբ քարափ մը պիտի շինուի. այս կերպով շոգենաւք պիտի կարենան նաւամատոյցին մերձենալ, փոխանակ ծովեզերքէն 4-500 մեդր հեռու կենալու, որպէս զի մի գուցէ աւազի վրայ խրին։

Հանքային աշխատութիւններ են ասոնք որք պէտք չէ վրիպին մեր ձեռնարկուաց ուշադրութենէն։ Նմանապէս պէտք չէ որ երկրագործք թողուն այդ երկիրն ուր ընդարձակ տարածութեամբ բարեբեր հողեր, ցարդ անմշակ մնացած, ամենուն տրամադրութեան ներքեւ կը գտնուին։ Երկրագործ գաղթականներ լաւագոյն հող մը չպիտի կարենան գտնել քան ի Կիլիկիա։ Ատանայի նահանգը շուրջ 35000 քիլոմեդր տարածութիւն ունի, Տօրոս լեռան շղթայով բաժնուած. առաջադրեալ երկաթուղեաց շինութեան շնորհիւ, կարելի պիտի լինի անմիջապէս շահագործել այդ ընդարձակ հողերը։ Նահանգին գլխաւոր քաղաքներն են Ատանա, որ ունի 40,000 բնակիչ և Մէրսին, որ 10,000 բնակչօք կարեւոր նաւահանգիստ մ'է, կեդրոն հիւպատոսարանաց եւ սիրուն քաղաք մը որ օր աւուր կարեւորութիւն կ'ստանայ։ Եւրոպացի գաղթականաց թիւը կրկնապատկուած է երկու տարիէ հետէ և նոր շէնքեր կը բարձրանան շարունակ։ Այս առթիւ ֆրանսացի վաճառականք կրնան անմիջապէս այդ երկիրը ղրկել երկաթեայ նիւթեր, ինչպէս նաեւ ատաղձ՝ [illegible] շինութեան համար։ Ատանայի նահանգին մէջ արդիւնաբեր գործոց կարելի է ձեռնարկել անյապաղ։ Տարուան ութ ամսոց մէջ անդ տիրող սաստիկ տաքերն, եւրոպական կարեւոր գաղթականութեան մը ներկայութիւնն և վերջապէս հրապարակի վրայ [illegible] և միանգամայն հացին [illegible], ցոյց կուտան թէ քանի մը մեքենայաւոր փուռեր, ջաղացքներու օժանդակութեամբ, պիտի կարենան յոյժ շահաւէտ գործեր ընել։ Ասոնցմէ զատ, երկաթուղւոյն անցած երեք քաղաքաց (Մէրսին, Թարսուս, Ատանա) մէջ գարեջրատանց [illegible] արդիւնաբեր կը լինի, նկատելով որ գարին շատ աժան է անդ, մանաւանդ բազմաթիւ [illegible] կան որք կը [illegible] գարեջրոյ պատրաստութեան մեքենայի շարժումը։ Վերջապէս այս ամենը կամք եւ նախաձեռնութիւն ունեցող անձանց կողմէ քննուելու արժանի կէտեր են։

Երկրագործական Ժողովոյ անդամ անուանեցաւ զինուորական ու քաղաքային բժշկական վարժարանաց կենդանաբանութեան ուսուցիչ գնդապետ Բէհճէ պէյ։

—Կրթական Նախարարութիւնն այս աւուր Թուրք լրագրաց միջոցաւ կը ծանուցանէ թէ ամեն անոնք՝ որք կը փափագին կայս. Միւլքիյէ վարժարանն և կամ նորա նախնական ճիւղը մտնել՝ պարտին ներկայանալ քննիչ յանձնախմբին որ օգոստոսի 2ին և 5ին ի նիստ պիտի գումարի Մէարիֆի պաշտօնատան մէջ։

—Բեդրօսպուրկի օսմ. դեսպան Շաքիր փաշա՝ Զարին հաւանութեամբ՝ իւր երկու մանչ զաւակները Բեդրօսպուրկի նաւային վարժարանը դրեր է։

—Տրապիզոնի մէջ մէկ ամսէ ի վեր կաթիլ մ'անձրեւ տեղացած չլինելով, սաստիկ տաք կը տիրէ և հնձոց մեծ մասը բնաջինջ եղած է արդէն։ Ամեն ազգի հասարակութիւնք Աստուծոյ գութը կը հայցեն եղեր աղօթիւք։

—Անցեալ օրը Օրթագիւղի մէջ քանի մը հրեայ տղաքներ քարով կը խաղային, երբ քար մը հանդիպեցաւ Վարդան անուն հայ տղու մը գլխին որ ճեղքուեցաւ։ Խեղճ տղան մեռաւ երէկ։

—Երէկ առաւօտ Օտուն Գաբուի կողմը քսան հինգ տարեկան Թուրք բեռնակիր մը, որ ատաղձավաճառի մը մթերանոցին վերի յարկը կ'ելնէր, սահելով վար ինկաւ և մեռաւ։

—Հալէպի ռուսական հիւպատոս Պ. Բաքլ Մանսուր երէկ Օտեսայէն մայրաքաղաքս ժամանեց։

—Չորեքշաբթի գիշեր Ֆէսխանէի գործաւորներէն Ալի՝ քարիւղով բռընկցուց Իւսկիւտար Ռունճօ փողոց Աթիյէ անուն Թուրք կնոջ մը տունը։ Ոստիկանութիւնն իմանալով՝ վտանգին առաջքն առաւ և չարագործը ձերբակալեց։

—Նախընթաց գիշեր Ուն-Գաբանի փիշիրապաշն՝ Օսման, առաւօտեան դէմ շրջած պահուն զինեալ գողերու հանդիպեցաւ որք դաշոյնով սպաննեցին զայն։

—Չորեքշաբթի իրիկուն ժամ 10ին կամուրջէն մեկնող Մախսուսէի շոգենաւը Մաքրիգիւղի առջեւ աւազի վրայ խրեցաւ, առանց սակայն վնաս մը կրելու։ Ուղեւորք նաւակներով ցամաք ելան, իսկ շոգենաւն երէկ առաւօտ ազատուեցաւ։

Մեր ընթերցողաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք Զէլէէ [illegible] ծանուցման վրայ, որ մեր երրորդ երեսին մէջ հրատարակուած է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Վիէննա, 10 օգոստ.

Գոպուրկի իշխանն այս առաւօտ ժամ 9.15ին ճեպընթաց կառախմբով մեկնեցաւ ի Դուրնօ-Սէվէրինօ։

Լրագիրք կ'ըսեն թէ Գոպուրկի իշխանն ամեն վտանգ և պատասխանատուութիւն յանձն առնլով որոշած է Պուլկարիա երթալ։

Ֆրէմտէնպլաթ կ'ըսէ թէ Գոպուրկի իշխանը կը գործէ առանց տէրութեանց խորհուրդին և առանց Բ. Դրան արտօնութեան. թէ իւր կառավարութիւնն ի Պուլկարիա անհամաձայն է Պերլինի դաշնագրին պատուիրանաց. Ֆրէմտէնպլաթ կ'եզրակացնէ թէ Գոպուրկի իշխանին բրածն արկածախնդիր ձեռնարկ մ'է։

Օրսովա, 11 օգոստ.

Գոպուրկի իշխանն այս գիշեր ժամ 11.40ին աստ հասաւ. առաւօտեան ժամ 4ին պիտի մեկնի ի Պուլկարիա։

Վիտին, 11 օգոստ.

Վիտինի արքեպիսկոպոս Տ. Անթիմոս Դըռնովա կ'երթայ ընդունելու համար Գոպուրկի իշխանին երդումն և Պուլկարիոյ իշխան օծելու զնա։

Վիտին, 11 օգոստ.

Գոպուրկի իշխանն, որ այգուն մեկնած է Օրսովայէ, այսօր միջօրէէն մէկ ժամ յետոյ աստ կ'սպասուի։

Լոնտոն, 11 օգոստ.

Սթանտարտի նայելով, Գոպուրկի իշխանը Պուլկարիա հասնելուն պէս յայտարարութիւն մը պիտի հանէ, սակայն չպիտի երդնու Սահմանադրութեան վրայ։

Սթանտարտ կ'ըսէ նաեւ թէ Գոպուրկի իշխանը գաղտնապէս համաձայնած է եղեր Ռուսիոյ հետ՝ պաշտօնանկ ընելու համար Խնամակալներն և նոր Սօպրանիէ մը գումարելու համար։

Պուքրէշ, 11 օգոստ.

Գոպուրկի իշխանը, Վիտին հասնելուն պէս, շրջաբերական մը պիտի ղրկէ Տէրութեանց, բացատրող թէ իրենցմէ ոչ մին առարկութիւններ հանած է ընդդէմ իւր անձին, հապա միայն ընդդէմ Սօպրանիէյին գոյութեան պայմանաց։

Իսմայիլիա, 11 օգոստ.

Օգոստ. 1էն 10 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւուց թիւն է 88 և տասնօրեայ հասոյթ է 1,650,000 ֆրանք։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳԱՆՁԸ

Լոնտոն, 11 օգոստ.

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պահեստ մետաղադրամ— յաւելում— անգլ. ոսկի	191,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթ. թեր—նուազում—անգլ. ոսկի	197,000
Պանքնոթք ի պահեստի— յաւելում—անգլ. ոսկի	114,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	49 1/2 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 31 յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111 5/8
3 » » » (վճռելին)	111 1/4
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 70
3 » » » (վճռելին)	22 77 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս)	Սէրի	15 25
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 25
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 25
Բարձրագոյն գին	»	15 25
Նուազագոյն »	»	15 29
Կէս օրին	»	15 29

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	37 29
Այս առաւօտ	37 24
Կէս օր	37 26

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԱՆԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) » 1862)	A	Սէրի	22
» 1860) » 1863) » 1872)	B	»	14 10
» 1865) » 1869) » 1873)	C	»	0. 15 25

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ....... (գ. կ.)...)	գործ չեկաւ
Այս առաւօտ բացուեցաւ....... ....)	
Կէս օրին ....)	

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.		3 38
Քրէտի ժէնէրալ	Գ. Կ.... Օսմ.	»	6 28
Պանք տը Գօնս	»	»	6
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	»	3 27
Թրամուէյ	»	»	317 1/2
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.		32 75
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»		—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի	»		85

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ. ...	100
20 Ֆրանքնոց	» ...	88 5
Անգլիական ոսկի	» ...	111 22
Բօլ իմփէրիալ	» ...	90 32
Քրիմիջ	» ...	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	» ...	40 15
» արծաթ	» ...	75
Ֆիօրին	» ...	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	» ...	108 9
Վէզնոց	» ...	102 35
Հինգնոց	» ...	102 35
Մէթալիք	» ...	98 10
Թասֆիէ	» ...	16

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 11 օգոստոս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	101 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 1/16
» » » գոցուեցաւ	14 1/
» » » Ա.	21
» » » Բ.	14 1/8
» » » Գ.	14
Օթօման 1871	74 1/4
փոխառութիւն 1877	86
Պանք Օթօման	9 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873	94 1/2
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	74
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)....(*)	98
Տայրա Սանիէ	70 3/4
Տօմենիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	94 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 45

Վիէննա, 11 օգոստոս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 30
Օսմանեան երկաթուղի	15 50

Բարիզ, 11 օգոստոս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 25
» » 3 %	81 40
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 [illegible]
» » » գոցուեցաւ	14 25
» » » Բ.	14 30
» » » Գ.	14 20
Օսմանեան երկաթուղի	32
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	492 50
Քրէտի Լիոնէ	556 25
» Ֆօնսիէ	1348 75
Բաժնետոմս Լիոնի	1237 50
Սուէզի ջրանցք	1977 50
Ռուսական 5 % 1877 ի	98 1/4
Իտալական Ռանթ	96 65
Սպանիական (արտաքին)	65 7/8
Եգիպտական միացեալ	375
Բրիօրիթէ թիւրք	360
5 % Հելլենական	352 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 29

ՆԱՄԱԿ

ԱՌ ԳԵՐ. ՄԱՂԱՔԻԱ ԵՊԻՍԿ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Գեր. Սրբազան Հայր.

Մերձ 6—7 տարի մեր Հայրենիքը, Բարձր Հայոց մեծ և ընդարձակ վիճակը խղճի մտօք և կատարեալ անձնուիրութեամբ հովուելէ զկնի, հուսկ ուրեմն պարագայից անողոք հարկին, գերագոյն պետի մը անդառնալի հրամանին առջեւ կը պարտաւորիք իսպառ հրաժարիլ յԱռաջնորդութենէ Կարնոյ և լքանել զնա իւր բաղդին և գլխուն։

Սրբա՛զան, այսպէս ուրեմն կը հեռանաք անդարձ, պատմական այն սիրելի երկրէն զոր այնքան սիրեցիք, այն հօտէն՝ որ վերայ դրիք Ձեր անձն իբրեւ քաջ և անձնուէր հովիւ, որ յառաջադիմութեան և լուսաւորութեան համար քրտնաթոր աշխատեցաք ոգւով չափ, մահու չափ, երկաթեայ կամօք, յարատեւ ջանիւք և խիզախօրէն յառաջ վարեցիք ազգային դաստիարակութեան մարտն ու պայքարն։ Այդ ասպարէզին մէջ խոչերու հանդիպեցաք, բայց առաթուր կոխեցիք. Նախանձորդներ ունեցաք, ամօթահար ըրիք. հակառակորդներ գտաք՝ բայց նշաւակ ըրիք, և այս վարմանցդ բնական և ուղղակի հետեւանքն այն եղաւ որ մեծ և արտակարգ Ժողովրդականութիւն մը ստացաք, խորին համակրանք կորզեցիք մենէ, մեր հոգիները գերեցիք, մեր զգացումները մագնիսեցիք, և այսօր մեր ամենուս սէրն ու սիրտը Ձեր ետեւէն կը տանիք, ո՛ւր որ երթաք, ուր որ լինիք։ Կարնոյ վիճակէն Ձեր Սրբազնութեան անդարձ բացակայութիւնը՝ սրտաբեկ ամայութիւն մը, անմխիթար բաց մը կը թողու ի մեզ. քիչ շատ մշակեալ և զգայուն սրտեր գիտեն և կը հասկնան թէ Ձեր Գերապատուութեան ներկայութիւնն ի Կարին քանի՜ ոգեւորիչ, մխիթարական և կարեւոր էր, իսկ բացակայութիւնը կամ հրաժեշտն որպիսի՜ տխուր մտածմանց և ենթադրութեանց նիւթ պիտի ընծայէ ընդ միշտ։

Ձեր համբոյր և համբերատար հոգին, հեզ և երկայնամիտ բնաւորութիւնն, անյիշաչար վարմունքն և անաչառ գործերն, անձնազոհ և գործօն ըսկզբունքն, ի վերայ այսր ամենայնի Ձեր հոգեշահ խրատները, բարձր և հրահանգիչ քարոզներն ասկէ ետքն ամեն անգամ և ամեն ուրեք սրտայոյզ յիշատակութեամբ, մելամաղձոտ հառաչանօք պիտի յիշուին, պիտի խօսուին մեզ Կարնեցւոցս մեծին ու փոքրին բերանը. մանաւանդ այս պարագային բարոյապէս մեք Կարնեցիքս աւելի տուժեցինք քան դուք կամ այլ ոք. դուք, Սրբա՛զան, Ձեր պարտաւորութիւնը խղճի մտօք կատարեցիք, և պաշտօնավարութեամբդ Դուք զՁեզ կատարելապէս ցոյց տուիք գործովք, արդեամբ և վարուք հայ աշխարհին և հայ հասարակաց կարծեաց. այսքանն հերիք են բոլորելու Ձեր փառաց պսակը՝ «Մշակն արժանի է վարձուց իւրում»։ Իսկ մեր հայրենեաց հեգ բաղդաւորութիւնն ո՛վ պիտի ողբայ, կամ մեր մահացու տոյժն ու վնասն ո՛վ պիտի դարմանէ....։

Այն զուգադէպ պահուն՝ յորում ներկայ գրութիւնս կը ժամանէ ի Պոլիս, առ Ձերդ Սրբազնութիւն, եկեղեցական դասակարգութեամբ երկոտասան փոքր մարգարէից տօնն և յիշատակութիւնը կը կատարուի կամ կատարուելու վրայ է։ Մարգարէից վերջինը Մաղաքիաս՝ իւր պատգամաց և մարգարէական գրուածոց մէջ մանաւանդ կը խօսի քահանայական պաշտաման սրբութեան վրայօք, և դուք, Սրբա՛զան Նոյն անուամբ, մանաւանդ՝ գուցէ երկնային շնորհօք իմն ազդեալ այս քանի՛ տարի է հոգւով և զօրութեամբ Մաղաքիասի, կը գրէք և կը խօսիք կղերին մեծ և սրբազան պարտուց վրայ. Ձեր քարոզներն ամեն կողմ արձագանք տուին, դղրդեցաւ պահ մը Ձեր խօսքերէն բովանդակ Արարատ աշխարհ, Ձեր անունն ու հռչակ թեւ առին և աւելի բարձրերն հասան, և այժմ Մայր Աթոռոյ Գերագոյն Պետէն, Ս. Լուսաւորչի արժանաժառանգ յաջորդէն պաշտօն ստացաք կրթելու, ուսուցանելու զմանկունս Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ, բառնալու հայ կղերը ներկայ ռամկութեան և տգիտութեան ստորին աստիճանէն և դնելու իւր բուն և արժանավայել տեղն ու կարգն։ Արդ՝ այս կրկնակի պատճառութեամբ մատչելով ի համբոյր Ս. Աջոյդ, խոնարհաբար կը շնորհաւորենք Ձեր Սրբազնութեան խորհրդաւոր անուան տօնն ու յիշատակը, միանգամայն սրտանուէր կը մաղթենք Ձեզ որ ունենաք կատարեալ յաջողութիւն և աննկուն զօրութիւն Ձեր այս նոր պաշտաման և ասպարէզին մէջ։

Երկնիք շնորհեն Ձեզ, Սրբազա՛ն, երկար և երջանիկ օրեր առողջութեամբ, փառօք և բարութեամբ հանդերձ։

Մնամ խորին ակնածութեամբ

Յ. ԽԱՋԻԿԵԱՆ

Կոմնեցի

Տրապիզոն, 25 յուլիս

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԳԱՐՍ-ԹԻՖԼԻՍԷ, 15 յուլիս

Ամսոյս 12ին աստ հասաւ Պայազիտէն Վսեմ. կառավարիչ. ազգային վարժարանին սանուց խմբովին դիմաւորութեան տարուեցան, յորմէ խիստ գոհ մնաց. այսօր այցելեց վարժարանս, քննեց զուսանողս և իւր շնորհակալութիւնն յայտնելով մեկնեցաւ։

—Ըստ պաշտօնական հրահանգի տեղի ունեցան ամսոյս 10-15ին տեղւոյս Հայոց. Միաց. Ընկերութեանց վարժարանի բերանացի հարցաքննութիւնք ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, որոց մէջ էին քաղաքական և զինուորական պաշտօնատարք, Պայազիտի զօրաց հրամանատարը, հայոց և բողոքականաց երէցք. Քննութեանց վերջին օրն հանդէս մ'ալ տեղի ունեցաւ յորում խօսեցաւ Պ. Մ. Յովհաննէսեան ծնողաց և սանուց պարտաւորութեանց վրայ, Պրն. Շաւարշ ուսմանց վրայ, երկուքն ալ հայերէն. ի վերջոյ վարժարանի Ա. ուսուցիչ Պրն. Տէր Խաչատուրեան դպրոցի ընթացքին վրայ Թուրք լեզուաւ մը տեղեկագրութիւն ըրաւ, զոր վերջացուց Օգոստ. կայսեր, Նախարարաց, Կարնոյ Վսեմ. կուսակալին, Պայազիտի Վսեմ. կառավարչին և տեղական գայմագամին, դատաւորին և այլ պաշտօնատարաց երկար կեանք և բարեբաստիկ օրեր խնդրող աղօթքով մը. Թէ՛ սանուց ճարտար պատասխանատուութիւնն, անյուսալի յառաջադիմութիւնն և թէ՛ վերջին առնախօսութիւնք այն աստիճան լաւ տպաւորութիւն ըրին ամեն ազգի հանդիսականաց վրայ որ մինչ ծափահարութիւններով, կեցցէներով, [illegible]ներով կ'ընդհատուէր քննութիւնք. առով ալ չը բաւականալով, տեղական կառավարութեան բոլոր Թուրք պաշտօնատարք որոց հետ նաև զինուորապետք ու մեր ազգայինք ալ զատ զատ ինքնաբերաբար կնքեցին զատ զատ շնորհակալութեան գրեր որոնք այսօր կ'ուղարկուին պատուարժան տնօրէն ժողովոյն Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց. Տեղական կառավարութեան հանրագիրը կամ շնորհակալութեան գիրը կնքող Թուրք պաշտօնատարք են 1. Պայազիտի զօրաց հրամանատարը, որ Պոլսոյ զինուորական դպրոցէն ելած է 2. տեղւոյս գայմագամը, 3. դատաւորը 4. զօրաց հարիւրապետը, 5. մալմուտիրին, 6. Բէժի մամուրին. 7. Նախնական դատարանի պաշ քեաթիպին, 8. [illegible] 9. Ժանտարմայի պետը 10. [illegible] 11. իտարէի անդամները, 12 դատարանի [illegible]ները, 13. գրագիրներն և Թուրք և հայ տեղական երեւելի բնակիչք։

Վարժարանիս արձակուրդը կ'սկսի յուլիս 16ին և կը վերջանայ հոկտեմբեր 15ին։

ՀԱՅՔ ԵՒ ՅՈՅՆՔ Ի ԿԱՐՍ

Կարսի մէջ հրատարակվող «Կաւ» լրագրում կարդում ենք հետեւեալը. «Կարսի վիճակի բնակիչներից յոյները և հայերը, մանաւանդ առաջինները, մեծ ձգտում ունեն իրենց որդոցը ուսում տալու կառավարչական դպրոցներում։ Անկասկած հարկաւոր է օգուտ քաղել ազգաբնակութեան այդ ձգտումից և հարկաւոր է շտապել հիմնելու սկզբնական դպրոցներ, որպէս զի պատանիներին կրթելով կառավարչական դպրոցներում՝ կարելի լինի ազդեցութիւն գործել ազգաբնակութեան բարոյական զգացման վրայ, ամրապնդել նրա կապն տիրապետող ռուս տարրի հետ և սերտ կերպով միութենել հայկենիքի սահմանագլուխ երկիրները ներքին Ռուսաստանի հետ։ Այդ հայեցակէտով Պ. Ի. Տօմիչ զեմստվոյի ելեւմտի նախագծի մէջ մտցրեց մի գումար չորս սկզբնական դպրոց հիմնելու համար։ Սակայն, կառավարչապետի խորհուրդը այդ նպատակով նախագծի մէջ մտցրած գումարը մերժեց, առարկելով որ այդ դպրոցները բացվեն ընդհանուր հիմունքների համեմատ։ Այդ հիման վրայ գեներալ Տօմիչ առաջարկեց շրջանապետներին ձեռնարկել այդ գործին, առնելով օրինական ձեւով այն հասարակութիւնների համաձայնութիւնը, որոնք կը կամենան հիմնել այդպիսի դպրոցներ։ Դրա հետ միասին օգտաւէտ համարուեցաւ այդ դպրոցներում մտցնել տեղական հանգամանքներին յարմար արհեստներ, եւ պարապմունքներ։ Ինչպէս երեւում է բոլոր տեղեկութիւններից, այդ բոլորը շատ էլ փայլուն հետեւանքներ չունեցան. Կարսի շրջանում նորմալնի դպրոցների (վարժապետանոց) հիմնելուն համաձայնութիւն տուեցին միայն յոյները և այն էլ պայմանական կերպով. շրջանի մնացած ազգաբնակութիւնը խոյս տուեց այդ գործում մասնակցելուց։ Ի նկատի ունենալով բոլոր պայմանները, շրջանապետը ենթադրում է բանալ երեք դպրոց, մէկը Զաթախ գիւղում, միւսը Բեկլիւգ-քայում, իսկ երրորդը Ջալիգայում»։ (Մշակ)

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (4)

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅԻ

Նորա վիճակագրութիւնը. — Նորա նիւթական արդի դիրքը. — Նորա Հնդկաստանի ճիւղը. — Նորա բարոյական արդի կանքը. — Դիտողութիւն

Դ.— Զօրրորդ տեղն ունի արդ Մատրաս քաղաքն, որ թէ և ի հնումն առաջինն էր գրեթէ հայ գաղթականութեան բնակավայրից իւր հարուստ վաճառականութեամբն և գրագիտական երկասիրողաց արդիւնաւորութեամբ, ինչպէս մինչեւ ցարդ կ'երեւի բազմարդիւն Տ. Յարութիւն Շըմաւոնեանի և այլոց հրատարակութեանց բազմաթիւ հատորներն, սակայն այժմ անկեալ և եօթն հայ ընտանիք միայն ունի, և որք դ'էալքի բերմամբ ի տարապարտուց սպառում են յետագայ ցուցակաւ աւանդեալ ամբողջ հարստութեանց հաստատ եկամուտներն, բացի մի այրի տիկնոջէ։

Հրիտակ Տիկին Խոռոմիմի Ե. Լէմբրուկի 55,545 Կ. Ռ. հասոյթ 2010 Կ. Ռ.

Հրիտակ Նորին յանուն յունաց դպրոցի ի Մատրաս 16,810 Կ. Ռ. հասոյթ 663 Կ. Ռ.

Հրիտակ Նորին 3-5 ½ մերձակայ տեղութեան 38 00 Կ. Ռ. հասոյթ 1993 Կ. Ռ.

Հրիտակ Գ. Մանուկի առ դպրոցն Մատրասու 37,710 Կ. Ռ. հասոյթ 1483 Կ. Ռ.

Կալուածք եկեղեցապատկանք 40,000 Կ. Ռ. հասոյթ 3340 Կ. Ռ.

Ընդհ. դրամագլուխ 188,065, ընդհ. մուտք 9492 1))։

Ե.— Պինա՛նգ, այո՛, Պինանգ քաղաքն ծովահայեաց, որոյ գեղեցիկ դիրքն, կը յիշեմ, կ'երգէր երբեմն հայ բանաստեղծից մին, իւր մերձակայ լերանց ծոցերում մի հայ ընտանիք ունի միայն այժմ. Սա ըստ որում միակ հայ՝ժողովուրդն է անդ, և արդարացի ժառանգ համարելով զինքն բարեյիշատակ աղա Խաչատուրի, որ հիմնադիրն է եղած տեղւոյն ազգային եկեղեցւոյն և կալուածոց նորին, ծախած է արդէն եկեղեցապատկան կրպակներն ինչպէս լսում ենք, 18000 Մար. 2)), և զոր միացուցած է իւր անձնական դրամագլխին հետ՝ եկեղեցւոյ և վիճակաւոր քահանայի տարեկան ծախքն իւր ի հաշիւ նորա թողուցածն ինքնին հոգալու խոստմամբ, սակայն այժմ ևս ինչպէս լսում ենք աստ արժանահաւատ անձերէ, նոյն իսկ եկեղեցին իբրեւ աւելորդ ինչ 100,000 Մարչկի վաճառելու համար սակարկութեան մէջ է գտնուում մի հարուստ Չինացւոյ հետ։

Ահա՛ 250,000 Կ. Ռուփիէն աւելի մի ազգային հարստութիւն, որ ի կորուստ մատնուելու վտանգին ենթարկուած կը գտնուի մի այնպիսի գերդաստանի միապետական իրաւասութեան ներքոյ, որ յօգուտ իւր քմահաճոյիցն ծառայեցնել կ'ուզէ զայն. այս մասին արժան էր արդարեւ որ յառաջագոյն քան զվերահաս կորուստ խորհրդածէին նոքա, որոց որ անկ էր։

Զ.—Պոմպայի, ուր ինչպէս վիճակագրութիւնն ցոյց տուաւ արդէն, հինգ տուն միայն հայք կը գտնուին այժմ, բաց ի եկեղեցւոյ շէնքէն և նորա անօթներէն հետեւեալներն ունի իւրեան սեփական իբր ազգապատկան հարստութիւն. Սորան կը պատկանի նաև, ինչպէս արդէն յայտնեցինք, Սուրաթայ Թափուր եկեղեցին իւր անօթներովն, որոյ բացարձակ տէր և ժառանգն է դարձած ի վաղուց։

Տունք երկու Արժէք 70000 Կ. Ռ. հասոյթ 1200 Կ. Ռ.

Կրպակք երկու արժէք 5000 Կ. Ռ. հասոյթ 600 Կ. Ռ.

Գումարը ապահովեալք վասն աղքատաց 25,000 Կ. Ռ. հասոյթ 1000 Կ. Ռ.

Ընդհ. դրամագլուխ 100000, ընդհ. մուտք 2800 3))

Արդեօք պիտի ձանձրանա՞ն մեր պատուելի ընթերցողներն եթէ, ինչպէս Նոր-Ջուղայինը, նոյնպէս և Հնդկաստանայ այդ վեց Ազգ. հաստատութեանց նիւթական կարողութեանց բովանդակութիւնն ևս աստ կրկնեմք ի վերջոյ. դա մեզ փոյթ չէ, քանզի ուղղակի պիտի օգնէ նա մեր վերջին դիտողութեանց խնդրոյն. կը ցանկանայինք միայն որ մի քանի օրեր, որչափ որ պիտի տեւէ մեր այս յօդուածի շարունակութիւնը, պահէին նոքա իւրեանց գրասեղանին վերայ Ձեր լրագրի թերթերն, և ապա դատապարտէին զմեզ և զմեր գրուածն ընդմեջ միանգամայն։

Շարեմք ուրեմն այդ թուանշանները կրկին իբրեւ համառօտութիւն մեր առարկութեանց փաստերին և ի նիւթ լրջմիտ խորհրդածութեանց մեր Ջուղայաբնակ եւ Հնդկաբնակ սիրելի Ազգայնոց, որոց ուղիղ գաղափարաց գործադրութիւնէն ծնունդ կարեն առնուլ անտարակոյս ընդհանրական մեծամեծ շահեր առ ի վերաշինութիւն Հայ ազգի յուսալից ապագային։

Ա.— Կալկաթա և իւր Ազգային դրամագլուխն	4)) 508,646 Կ. Ռ.
Բ.— Մարդասիրն. Ճեմրն.	285,000 »
Գ.— Բաթաւիա	311,610 »
Դ.— Մատրաս	188,065 »
Ե.— Պինանգ	250,000 »
Զ.— Պոմպայի	100,000 »
	1,643,311 »
Նոր Ջուղայ և իւր Ազգային հաստատութիւնք	372,450 »
	2,015,761 »

որ հաւասար է գրեթէ 167,980 անգլ. լիրայի !!! 5))։

* * *

Մեր այս յօդուածի նախընթաց հատուածներում ըստ կարելւոյն ներկայացուցինք արդէն Նոր Ջուղայի Ս. Ամենափրկչեան վանուց ժողովրդային վիճակագրութիւնը, նորա նիւթական դրութիւնն եւ Հնդկաստանայ Ազգայինքն՝ իւրեանց նիւթականի ազգային տեսակէտէն. վերադառնանք արդ ուրեմն նոցա արդի բարոյական կենաց նկարագրութեանն ընդհանրապէս։

Մեք ինչպէս որ այս Հայ գաղթականութեան նիւթական դրութիւնը բացատրել ձեռնարկեցինք իւր ճիւղերովն հանդերձ, նոյնպէս և այժմ քայլ առ քայլ պիտի հետեւինք այդ ուղղութեան նախ Ս. Ամենափրկչեան վանքէն սկսելով, որ գլուխն է գրեթէ ամենայն միւս ազգային հաստատութեանց, եւ որոյ բարեկարգութեան կամ անբարեկարգութեան պարտին հետեւիլ այդ ամենայն հաստատութիւնք։

Ս. Ամենափրկչեան վանքը Նոր Ջուղայի շինուածոց ամենէն գլխաւորն է եւ հոյակապն իւր տաճարի ազնուէլի գեղեցկութեամբն և իւր Առաջնորդարանի եռայարկ պատկառելի դիրքովն, որ բոլոր Սպահանն իւր տիրապետութեանն ունի առարկայ ի բարձուստ, և զոր կառուցած է Մովսէս եպիսկոպոս Նախկին առաջնորդն 1865 Թուականին՝ իւր անունն այս յիշատակարանով գոնէ անմահացնելու համար։

Այս վանք ոչինչ միաբան չունի այժմ բացի մի սարկաւագէ, թէ և ունէր երբեմն մի վարդապետ ևս, որ չենք գիտեր ի՞նչ դաղտնի պատճառներով կը թափառի այժմ ի Հնդիկս քանի տարիներէ ի վեր։ Այս Ս. վանքի անտեսական մասն նա եւ ի նախնումն առանձին մի կառավարչական մարմնոյ իրաւասութեան ենթարկուած կը լինէր հասարակային ժողովոյ ընտրութեամբ, սակայն այժմ զանազան առանձին պատճառներով նորա բարուոք տնտեսութիւնն երեք տարիներէ ի վեր յանձնուած է մի միայն վերակացուական սարկաւագի խնամակալութեան շնորհին, թէ և այդ տպարանում, որ վանքում զետեղուած է ընդ բացարձակ իրաւամբ Ս. Առաջնորդին, հրատարակուում են ամեն տարի նորա ելեւմտական հաշուեցուցակներն 6))։

Հարուստ է այս վանք արծաթեղէն եւ ոսկեղէն սրբազան անօթից կողմանէ նաեւ, և մանաւանդ ներկայ Ս. Առաջնորդն իրաւունք ունի պանծալու, որ իւր խնամատարութիւնն այդ մասին աւելի քան զամենայն ինչ ուշադիր է նորա ներքին հարստութեանց, նիւթապէս բազմապատկելու գիտով և իւր միջոցաւ։

Այս վանք ունեցեր է ի հնումն բազմաթիւ սուրբ և գիտնական միաբաններ, որոց համար պատրաստուած են քառասունի չափ առանձին խուցեր երկյարկ, որք թափուր են այժմ և որոց մէջ խուռն բազմութեամբ սարդեր կը բնակին զարդիս իւրեանց ոստայններովն և ապականութիւնք տիրած են անդ ամենայն անմաքրութեամբ։ Նոր Ջուղայեցիք, մանաւանդ գաւառական հայք կ'երդնուն յանուն այս վանքին իբրեւ ի Սրբութիւն Սրբութեանց, մինչեւ անգամ Ջուղայաբնակ պարսիկներն՝ միաձայնօրէն և կատարեալ անկեղծութեամբ։ Տեսանք մեք աստ Զրադաշտական պարսիկներ ևս, որք իւրեանց դէպ ի Եզտ ճանապարհորդութեանց միջոցին գլխաբաց և բոկոտն ուխտի եկած էին այս վանքին։

Այս վանք հոգեւորական դպրոց ունէր նաեւ ի հնումն ընծայելոց համար, որոյ մասին Բաթաւիոյ տեղեկագրոյն մէջ կը նշմարուի մինչ ցայժմ մի դրամագլուխ 5,686 գիլտրի ի պէտս ծախուց նորին. և մինչ 1860 Թուականը տեսած ենք անդ այն չափահաս պատանիքն, որք կրօնագիտութեամբ պատրաստուում էին ի հոգեւորականութիւն. սակայն այդ սովորութիւնն ի շարս հնութեանց է դասուած այժմ։

Նոր Ջուղայի այդ վանքը տարին մի քանի անգամ միայն, այսինքն Ս. Ամենափրկչեան, Ս. Յովսեփայ Արեւմաթացւոյն, որոյ անունը կը կրէ նորա հոյակապ տաճարը, Ծննդեան և Զատկի տօներին Ս. Պատարագ կը մատուցուի, թէեւ ամեն օր ժամերգութիւն կը լինի անդ համառօտապէս ըստ պաշտօնի ուրուք, և այդ Պատարագներն ըստ մեծի մասին Ս. Առաջնորդը կը մատուցանէ կատարեալ փառաւորութեամբ. այն օրերում վանքի ամենայն հարստութիւնք կ'երեւին տաճարում. եպիսկոպոսական գաւազաններ կրող երկու երիտասարդ կուսանք, զինի զգեստաւորեալ զնա առանձինն ի պաշտօնին, նրբաթել սպիտակ շղարշիւք Աւագ խորանի երկու կողմն անշարժ կանգնած երեսներ դէպ առ ժողովուրդն, երկու այլ կուսանք ևս ոսկեայ բուրվառներով պաշտելով այդ սուրբ արարողութիւնն հրեշտակային համեստութեամբ, գրեթէ նոր հոգի են տալիս այդ ոսկեճամուկ զմբեթին տակ երկիւղած հաւատացելոց անմեղ խմբակին։

Այս վանք գրեթէ ակնածելի էր նաեւ քաղաքական իշխանութեան, և Ս. Ծննդեան տօնին քաղաքապետք միշտ պարտաւորութիւն կը համարէին ինքեանց ներկայ լինել այդ քրիստոնէական հանդիսին, մինչեւ անգամ Պայծ. Զըլը Սուլթան Արքայորդին մի անգամ կնքահայր էր դարձած Ս. Փրկչի մկրտութեան յիշատակին՝ ինքնին հանել տալով խաչն ի ջրոյ, սակայն դժբաղդաբար Նորին պայծառափայլութեան այդ խրախուսական հաւանքն ևս այլ և այլ պատճառներով խափանած կ'երեւի այս վերջին ժամանակներում, որ այլ ևս չէ յարգուում այդ բարի սովորութիւն։

Նոր Ջուղայի այս վանքն, բառի բուն նշանակութեամբ, վանատուր է նաեւ պանդուխտ կամ ճանապարհորդ ազգայնոց և այլազգեաց նաեւ երբեմն, զորս կը յարգէ արժանապէս ըստ հիւրասիրական կանոնին։

Այս վանք պարտի պաշտպանել նաեւ իւր թեմական ազգայնոց իրաւունքներն յառաջ քաղաքական իշխանութեան՝ իւր Ս. Առաջնորդի քաղաքագիտական ջանից միջոցաւ, ուստի կը տեսնուին անդ շատ անգամ գաւառացի քահանայք և գիւղապետք, որք պատսպարեալ են նորա յարկերին տակ և կը վայելեն նորա հիւրասիրութիւնն, թէեւ ինքեանք ևս կ'օգնեն նորա ներքին ծախուցն ամեն տարի իւրեանց սովորական նուիրատուութեամբն, զոր յիշեցինք իւր տեղումն 7))։

Այս վանք վերջապէս Կասբեան Անզալիէն մինչ Ճարոնիոյ ծովափունքն, և Աֆղանեան Քապուլէն մինչ ց'Մանիլա կղզին Ովկիանոսի իւր վարչական իշխանութեան իրաւասութիւն կ'տարածէ ըստ հոգեւորին։

Այսքան Ս. Ամենափրկչեան վանուց ներքին բարոյական դրից մասին մեր խօսելն կարծենք բաւական է, քանզի եթէ մանրամասնութեանց մտնել ուզենք անշուշտ պիտի ձանձրանան մեր ընթերցողներն, եթէ չեն ձանձրացած դեռ ևս. դառնանք ապա դէպ ի կուսանաց Ս. Կատարինէ վանքն։

Ս. Կատարինէ կառուցեալ է աստ 1623 Թուականին. Նոր Ջուղայեցիք իբրեւ գաղթականք Հայաստանի, անշուշտ մի տեղէ բերած են իւրեանց հետ այդ գաղափարն թէ կուսանաց վանք ևս պարտին ունենալ, սակայն չենք գիտեր զորա ճշգութիւնն. այսու ամենայնիւ Նոր Ջուղայ ունի այսօր մի կուսանաց վանք ևս, որ ամփոփած է իւր մէջ երբեմն քառասունի չափ միանձնուհիք։ Այս թշուառ արարածներ այլ և այլ բանաւոր պատճառներով և կամ աննախատեսութեամբ անշուշտ ստանձնած են երկնաւոր փեսային հարսն լինելու ծանր լուծն, որոց մէջ եղած են նաեւ ընդհանրապէս անձինք, որք համապատասխան են գտնուած իւրեանց ստանձնած պարտուց, սակայն այս վերջին ժամանակներս թուլացած կ'երեւին այդ ողջախոհ զգացումներն մեր իգական սեռի սրտերին մէջ, որով մետասան թուին է հասած արդ նոցա բազմամարդութիւնն և օր ըստ օրէ պակասելու վրայ են։

Այս վանուց մայրապետութիւնն, ըստ որում ենթարկեալ Ս. Ամենափրկչի մեծ վանքի գերագոյն իրաւասութեանն, բնականապէս պիտի հետեւէր և նորա Հայրապետութեան շաւղին ըստ պահանջման իւր ամփոփ սահմանին. ուստի այն ամ օգուտ արդիւնքն, որ բարոյապէս կարող էր տալ Ազգին, մինչ վերջին ժամանակներս չէր տուած, բացի բնութեան գեղարուեստէն ըստ մեծի մասին զրկուած այդ դժբաղդ օրիորդաց հանդիստ մի պատսպարան լինելէն. սակայն այժմ, թէեւ փոքրաթիւ, ունի իւր թեւերին տակ այս միաբանութիւն մի օրիորդաց դպրոց շնորհիւ բարեյիշատակ Պ. Մանուկ Յորդանանի, ուր կը կրթուին ըստ կարելւոյն հարիւրէն աւելի հայ օրիորդք նախնական կարեւոր ուսմանց և ասեղնագործութեանց մէջ 9))։

Թեհրան Մ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

---

1) Այս հասոյթից գումարէն Մատրաս 4300 Կ. Ռ. Թոշակաւոր տնանկաց է վճարուած միայն, յորմէ կ'երեւի թէ ամբողջ տնանկաց հաշուում են դոքա. դպրոցի մի հաշիւ ևս կայ 1362 Կ. Ռուփինոց. — անհասկանալի են մեզ դոքա բոլորովին։

2) Մէկ Մարչին կ'արժէ 2 1/8 Ռ. գրեթէ

3) Կ'երեւի Պոմպայի և Մատրասու օրինակին է հետեւում, քանզի բացի վիճակաւոր քահանայի թոշակէն որ ամսական 80 Կ. Ռ. կը տրուի, ի՞նչ է լինում միացորդն, անյայտ է մեզ։

4) Նոր Ջուղայի վանուց եւ տնանկաց, նոյնպէս և Կալկաթայի Մ. Ճեմարանին կտակեալ դրամագլուխք զեղչուած են այս գումարէն, որք իւրեանց տեղերում յիշուած և նոցա հաշուում բերուած են արդէն։

5) Իսկ եթէ միայն Հնդկաստանայ 14 եկեղեցեաց շէնքերն և նոցա ներքին հարստութիւնքն ևս, որք առ առաւելն 200 տուն հայոց կը ծառայեն արդ, հաշուենք դէթ 32,020 անգլ. լիրա, կ'ամբողջանայ 200,000ի պատկառելի գումարն։

6) Մենք չկարողացանք գտնել ի Ջուղայ այդպիսի մի բան ո՛չ քահանայից և ո՛չ ժողովրդականաց միոյն մօտ, թէ եւ շատ հետախուզեցինք աստ և անդ, իսկ մեր տեղեկութիւնք վանքի ծախսարարի մօտ գտնուած վեց տարուան ցուցակներէն են քաղուած հաւատարմաբար, վերջին եռամեայ ելեւմից համեմատութեամբ։

8) Տե՛ս վանքի ներքին մուտից հաշուոյն մէջ. այս մուտք յառաջագոյն 1000 Կ. Ռուփիէն աւելի էր, սակայն տակաւ նուազում է քանի որ զլանում է վանքն այժմ թէ՛ գործնականապէս և թէ՛ բարոյապէս իւր հայրական պաշտպանութիւնն նոցա ամենայն խնդրոց մէջ, ի վրէժ նոցա այն իրաւացի ըմբոստութեանն, զոր ի գործ դրին երբեմն վանքէն ընտրեալ մի անիրաւ դատաւորի դէմ։

9) Այս դպրոցի տարեկան հարցաքննութեան և պարգեւաբաշխութեան հանդիսին ընդ խուռն բազմութեան և մեք ինքնին ներկայ գտնուելու աւիթն ունեցանք, սակայն տխրութեամբ կը յայտնենք, որ աննախանձելի դրութեան մէջ գտանք զայն. միջնադարեան մի հարցաքննութեան հետեւեցաւ և մի միջնադարեան պարգեւաբաշխութիւն երեք ժամու տեւողութեան մէջ միայն, երկու բառ արտասանելով իւրաքանչիւր աշակերտուհիք անլսելի ի հասարակութենէն, և մի քանի արծաթեայ միատեսակ խաչեր բաժանուեցան ձեռամբ Ս. Առաջնորդին, չգիտեմք արժանաւորա՞ց թէ անարժանից . . .։

Դ. Փ. ՉՕՐԲՈՒՐՃԵԱՆ

9 Ղալաթիա Քոմրուկի խանին դիմացը 9

Պրիւնովիւքի 103դի 2դ կարգի վիճակահանութիւնը քաշուած ու դրամատունէս ծախուած ու չահուած թիւերն հետեւեալներն ըլլալով, ներկայացնողաց կը վճարուի անմիջապէս ըստ պաշտօնական ցուցակաց։

Թիւ

2973	18106	26254	26256	26284
30651	30672	39013	39031	44669
47526	63562	63986	64265	64273
64274	83771	83774	83781	89052
92772	92763	92785	92822	

Երրորդ կարգէն ժամանցիլ ուղողաց ամբողջ լօզի մը խակական գինը 384, կէսինը 192, քառորդինը 96, ութերորդինը 48 ղրշ. ոսկեդրամ. Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել դրամատունս, Ղալաթիա Քօմրուկ խանին դիմացը թիւ 9։

Դ. Փ. ՉՕՐԲՈՒՐՃԵԱՆ

975 1—2

ԲՈՒՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՋԻՖԹԼԻԻ

(ՄԵՐՁ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

[illegible]

1304 Սէֆէր 11 Թուական կայսերական խրատով արտօնեալ—Վարձատրեալ Բաբիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Փիլատելֆիայի, Անվէրսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն։

Ջիֆթլի ջուրն, որ Արեւմտաքէն հեղուկ հանածոյ հանքաջրերէն գերագոյնն է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր. Արիֆեանի, պատուիրակ ի դիմաց [illegible] Վսեմ. Նախարարին։ Մէն մի էթիքէթ կրելու է քննիչ բժիշկին ստորագրութիւնը. հասարակութիւն մերժելու է այն ամեն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնը։

Այս հանքաջուրին յաջողութիւնն ապահովեալ է մարսողական խողովակին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, [illegible] մէջ, շաքարախտի և փամփշտային խօթութեանց մէջ։

Ջիֆթլի շատ ախորժաւմ հանքաջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է և շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համաճարակ հիւանդութեանց տեղեն։ Իրենց առողջութեան նախանձախնդիր անձինք [illegible] համարին Ջիֆթլին։

Ջիֆթլին կը դիւրացնէ մարսողութիւնն և կը կանոնաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները։ Շատ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ [illegible] է։

Ջիֆթլի ջուրը շաբաթին երկու անգամ կը ղրկուի աղբիւրէն, այնպէս որ կարելի է փառաց լինել թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մթերանոցս։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մասնաճիւղս՝—Բերա, Պ. Ալիբրանտի, դեղարան Տէլլա Սօտա, 169.—Պոլիս, Պ. Մէգինի, դեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Փ. Թէրզեան, դեղագործ, Ճըզլը օղլու, Պարսկական դեսպանատան մօտ.—Ասիաքարդ, դեղագործ ի Վէգնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մավրոգօ, վաճառական, Մալթայ փողոց, 34.—Պէշիկթաշ, կեդրոնական դեղարան.—Թէրապիա, Սավա Արոնոմուլօ.—Պէյքօզ, Ստիլիոսի Քէօֆորիոս վաճառական.—Գատը գիւղ, դեղարան Լէօնթիոս Անթիբա.—Իւսկիւտար, Ստավրոսի Նուլլոթուլօ, դեղագործ։

Պարապ շիշերը ետ կ'առնուին։

1054

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

ԵՐՈՒԱՆԴ Կ. ԳԱՐԹԱԼԵԱՆ

Դասատու

Զափական գիտութեանց

Ազգային դասատուներէն Երուանդ էֆ. Կ. Գարթալեանի սոյն դասագիրքը, որ կը պարունակէ Թուաբանութեան տեսական և գործնական մասը միանգամայն, բազմամեայ փորձառութեան և մեծ խնամոց արդիւնք է։

Թուաբանութեան բոլոր կանոնք կոկիկ և դիւրըմբռնելի ոճով բացատրուած են, և մետրական չափու և վաճառականական հաշուոց վերաբերեալ կանոնք ընդարձակ տեղ մը կը գրաւեն սոյն նոր դասագրքին մէջ։

Բաց աստի, մասնաւոր ուշադրութիւն եղած է որ իւրաքանչիւր կանոնի յարակից խնդիրք Թուրքիոյ առեւտրական գործառնութեանց և աստենի կենաց պիտոյից համաձայն ըլլան, առանց որոյ թուաբանական խնդիրք շատ անգամ տաղտկացուցիչ և աւելորդ կ'ըլլան։

Հմուտ թուաբանին սոյն աշխատասիրութիւնը մեր ազգ. վարժարանաց մէկ զգալի պէտքը կուգայ լրացնել և բառնալ աշակերտաց ձեռքէն աւանդական դրութեամբ պատրաստուած շատ մը դասագրեանք։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Ցակոբեան խան, Թիւ 14, Ներսոպեան դրատուն, Ս. Պիպէռճեանի քով։

Գինն է 10 ղրուշ

Շատ առնողին մասնաւոր զեղչ կ'ըլլայ։

886 19—30

Ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց գործածել Հէնրի Միւռի Օզօքանի, բուժելու համար իրենց ջլային հիւանդութիւնները, գլխու ցաւերը, քնատութիւնները, ջլային ցնցումներն ևն։

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղատանց մէջ. կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիա մեծ փողոց։ 776

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՔԵՐԳԵՐԵԱՆ

Պոլիս, Սուլթան Համամ փողոց, 14

Մեր ՄՐՑԱՆԱԿԱՑ հասարակութեան ամէն կողմէ գտած ընդունելութենէն քաջալերեալ, նորանոր յաւելմամբք ճոխացուցած եմք զայն եւ կազմած հետեւեալ գործերէ.

	Ղրշ
Աղօթագիրք.—Հ. Յովհաննէս Մկրեան	15
Աղօթագիրք փոքր նոր տպագրութիւն	4
Առաջնորդ Անգլիարէն լեզուի	6
Բուրաստան ¼ տարեկան	40
Գեղագր. հայ. եւ փրանս. վիմագր.	3
Դիւցազունք Աշխատ. Թիւսանեան	15
Երեւելի Մանկութիւնք. Տիկ. Գոլէ	7
Խաչի ձայն.—Երեմեան Հայրիկ	5
Հայոց եւ մի առակաւոր բանք.—Հ. Գ. Այվազովսքի	5
Համառօտագոյն բառարան	5
Հերման և Դորոթէա.—Կէօթէ	10
Ճաշակ.—Ա. Պիպէռճեան 2 հատոր	12
Մարգարիտ Արքայ.—Հայրիկ	5
Մարդիկ և իրք.—Ռ. Յ. Պէրպէրեան	12
Մեր երկրաւոր բնակարանը	5
Յուշամէջ Կուրօ, Թրգմ. Տիկ. Մամ.	8
Շողեր ու ցօղեր.—Ա. Փանոսեան	10

Սոյն գրքերն կը հայթայթեմք լաթակազմ, ոսկեզօծ եւ այլ և այլ գներով։

Փարիզէն ստացած եմք նաեւ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ, գեղեցիկ կազմերով եւ շատ աժան։

Շատ գնողաց գոհացուցիչ զեղչ։

511 5

ԴԱՌԱՆԴԻԼ

Երաժշտապետ Տիգրան էֆէնտի Չուխաճեան պատրաստած է սոյն գեղեցիկ եղանակը դաշնակի համար եւ զայն նուիրած է առ իւր աշակերտուհիս՝ Օրիորդք Հայկանուշ և Մաքրուհի Յ. Աշնաւուրեան։

Վաճառման կեդրոնատեղին է Պոլիս, Համիտիէ Ճատտէսի, Թիւ 60, Յովսէփեան էֆէնտիի թղթավաճառանոցը. կը գտնուի նաեւ Բերայի երաժշտական վաճառատանց մէջ։

994 5—5

ԱԶԴ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ մեր արտադրութեանց բազմաթիւ կեղծերը շինուած լինելով, որոց մեծ մասին 3/6րդն առողջութեան վնասակար նիւթեր են և հասարակութեան կը վաճառուին «Բոնեաք Մարդէլ» անուամբ, մեր շիշերուն էթիքէթը փոխեցինք. Նոր նշանները կարելի է տեսնել մեր գրասենեակին։

Ի դիմաց Բոնեաքի Մարդէլ և Ընկ.

Փ. Յ. ՄԱԳՆԱՄԱՐԱ

Ղալաթիա, Կէօչէ Օղլու խան, 4

928 16—30

ՏՕՔ. Տ. ՊԱՊԱԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ, որ վերջին տարիներս ի Փարիզ ուղեւորելով, մանկաբարձական մասնաւոր հիւանդանոցաց մէջ (Clinique d'accouchement et de gynécologie de Paris) փորձառութիւն ստացած և կատարելագործած է իւր արհեստը վերոյիշեալ մասնագիտութեանց մէջ, պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամեն օր, բաց ի կիւրակի օրերէ, կը գտնուի Քիւչիւքեան դեղարան Կամուրջի դէմ, ուր կ'ընդունի կէս օրէն մինչեւ երեկոյ այցելու հիւանդներ. հինգշաբթի օրերը կարօտեալք ձրիապէս կը դարմանուին։

836 18—20

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Տօլմապաղչէ կազխանէսի իչիւն լիւզումի օլան մալիմ էյ մըգտար բէթուրթ իլէ թանթա սաճըն մինագասասը իճրա իլէ իշպու աղօսթօսըն իւչինճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, իթայս թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ գատար Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

30 Թէմմուզ 303 644

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻՅԷ

Միւլթէզիմիրինտէն միւթէվէֆֆա Մուսթաֆա Զէքի էֆէնտինին մալի օլարագ Իզմիտտէ Պուղտայ-Մէյտանընտա վագը մաղազատէ մէվճուտ օլան եւրմի եէտի պին քիլօ եարագը վէ Համզապ-Գաբուսը մահալլէսինտէ Իսկէնտէր էֆէնտի արսասընտա աթմըրտ մէշէ վէ ալթը վէ պէշ տէօրթ պուչուք մէթրօ թուլինտէ գալըն վէ տէօրթ մէթրօլըգ սաղիր չամ աղաճը վէ պիր մըգտար փըչը թախթասը իլէ Օսման-Գաբուսը իսկէլէսինտէ պուլունան տէօրթ պին վէ տէօրթ պին պէշ եիւզ քիլէլիք իքի գըթա սէֆինէ վէ Սիրքէճի իսկէլէսինտէ իքի պին պէշ եիւզ քիլէլիք պիր գըթա մաւունասընըն ճանիպը Պէյթիւլմալտէն պազար պազար վէ խալտ թօպտան ֆիրուխթի մուգարրէր օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն աղօսթօսըն ալթընճը բէնշէնպէ կիւնիւ միւթէվէֆֆաի միւմայիլէյհին էմվալը մէթրուքէսինին իգմալի օրմանընտա մէվճուտ վէ չէրայիթը մալիւմէ իլէ տէրուհտէ օլան եւրմի պին ալթը եիւզ մըգտարը թրավէրս իլէ տէօրթ պին ալթը եիւզ թօմրուղը միւզայէտէ իթմէք իւզրէ Պէյթիւլմալ խազինէի ճէլիլէի մալիյէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 Թէմմուզ 313

1042 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ‘ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուղղակի կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՊՆԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂ ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆԻ

Շատ քիչ դեղեր կրնան իրենց յաջողութիւնն հաստատել բժշկական այսքան բարձր անուններով, որպէս են. բրոֆ. Տր. Ֆոն ԼՈՒԲԸ, բժիշկ Գերմանիոյ կայսեր, բրոֆ. Ֆոն ՎԷՍԴՖԱԼ, բրոֆ. ՇՎԱՅՆԻՆԿԸՐ ի Պերլին, բրոֆ. Ֆոն ՍՔԱՆՑՈՆԻ ի Վիւրձպուրկ, բրոֆ. Ֆոն ՆԻՒՍՊԱՈՒՄ ի Միւնիխ ևն ևն.

Այս վերջինը կը գրէ ինձ, իբր հիւանդանոցին մէջ փորձելէ յետոյ.

«Խնդրեմ տեղեկութիւն տուէք ինձ թէ ո՞ւր դիմելու եմ այս սքանչելի դեղէն գնելու համար»։

Վիէննայի Բժշկական Մամուլը կ'ըսէ (1 մարտ 1885).

Տր. Ուադմանի Մաքրողականը արժանի է մեծ բժշկաց բազմաթիւ յանձնարարութեանց.

Այս Մաքրողական միակ օգտակար դեղն է ընդդէմ Պնդութեան.

Մէկ մասնոցի պարունակութեամբ դեղ եթէ ներքսարկես որովայնին մէջ, անմիջապէս արտաքնոց կ'երթաս. Եթէ ազդեցութիւնը շատ զօրեղ կամ արագ է, կարելի է խառնել հարկ եղածին չափ ջուր, որպէս զի կանոնաւորապէս ընէ փորը.

Մանկանց համար ջրախառն Մաքրողականը կը բաւէ սովորաբար.

Մանկանց վտանգաւոր Թանձքին առաջքն առնլու լաւագոյն դարմանն է օրն երկու անգամ հանել փորը.

Արխէնէրբօ—Բիէն. Սրբանին մէջ կը խոթեն քիչ մը բամբակ որ թաթխուած լինի ջրախառն Մաքրողականի մէջ (ամբողջ ժամ մը, օրը երկու անգամ).

Համաճարակ հիւանդութեանց, Թիֆօի, Քօլերայի ևլն ատեն, մարդ զգուշանալու է ներքին դեղերէ. Եթէ փորն օրը երկու անգամ ընէ, լաւագոյն դարմանն է ժամանակ չտալու համար միքրոպներուն որ ծաւալին.

Ստամոքսի հիւանդութեանց. Ներքսարկութիւն մ'ընել ճաշէ յետոյ.

Բոլոր տեղական պարագայից դէմ, կաթուած, փսխում, ստամոքսի ցաւ, խիթ, շնչեղձութիւն, փորին անմիջապէս ելնելը մեծ օգուտ կ'ընէ. Շատ առատ ճաշէ մը յետոյ մարդ ինքզինքը կը գտնէ ներքսարկութեամբ մը և շատ անգամ վտանգաւոր անմարսութեան մը առաջքը կ'առնու. Ուղեւորութենէ առաջ և ուղեւորութեան միջոցին, մի՛ մոռնաք այս հանգիստ դեղը.

Նա որ գիտէ մաքրողական ներքին դեղերու շատ գործածութեան հետեւանքներն և մեծ քանակութեամբ ջուր ներս առնլով յառաջ եկած աղիտաբեր արդիւնքները, ինչպէս են ընդարմացում մեծ աղեաց, պնդութիւն, արիւներթութիւն, պիտի ընդունի միշտ այս նոր դեղն, որ ազդեցութիւնը նոյն կը մնայ քանի մը տարի վերջն իսկ.

Դեղատանց մէջ կը ծախուի.

1 ամբողջ շիշ	1 մէճիտիէ
½ շիշ	½ »
¼ »	¼ »
Գրիխը	½ մէճիտիէ

Գործարանին նշանն է դրեխ մը և անունն էթիքէթներուն և շիշերուն վրայ.

ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆՆ

Մասնագէտ որովայնի խօթութեանց և կանանց հիւանդութեանց

Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար միակ կեդրոնատեղին է Տր. Շմիտէկ, Ֆիլիպպուպոլիս։—Ի Կ. Պոլիս կը ծախուի Պ. Գասդոբիւլէսի դեղատանն, Քարաքէօյ Թիւ 5 և ի Դեղագործական Միթերանոյն, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, կայարան Պէշիքթաշի Թրամուէյին.

Տր. Մաէսդրիխդի դատարանն 3000 Ֆրանքի տուգանաւ և դատին ծախուց դատապարտեց Պրուինման և Գոնդանդէն խմբագիրներն, այս դեղին դէմ գրած լինելնուն համար. Պուա-լը-Տիւքի վերաքննիչ ատեանը բոլորովին հաստատեց այս վճիռը. (12 մայիս 1885). 979 11—27

Յ. ՄԱՍԹԷՈՍԵԱՆ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի [illegible]

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ՅՕՔՈՒՇԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

Այս կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորանոր և կատարելագործեալ մեքենաներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն
ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական և՛
ԱԼՊՈՒՄՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր.

Վաճառորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կից վաճառատուն մը Թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաև գրագրական ամէն տեսակ պիտոյք, բնիկ Թուղթ, գիծ, տումարք, պայուսակ, գրապանակ ևն ևն։ 736

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ՉԷՐՐԻ ՓԷՔԹՕՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւք, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևլն.

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'ափոփէ ու կը կազդուրէ.

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրև ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ.

Չկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու.

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. բնաց շատ հաճելի լինելով՝ փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն.

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի. Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ. Կը ծախուի նաև քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով. 581

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրչէմպէ բազար, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղ երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՋՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԷԴՐՈԼՈՎ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
Քրիսթոֆլէ սեղանական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք Հրշէջ դիւրատար մեքենայներ	Ոռոգութեան Գործիներ Աւազանի շատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑՔ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ
Ամէն տեսակ գործիքներ

Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ — Սառցամաններ Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ Գինւոյ մամուլներ	Տուշ — Լոգարան Լավաբօ Ծորակներ — Խցադիր մեքենայ

32, Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

676

ԵՐԿԱԹԻ ԲԷԲԴՈՆԱՏ

ՌՈՊԷՆԻ

ԲՈՒՆ ԵՐԿԱԹԱԽՈՒՌՆ ՋՈՒՐ ԴԻՒՐԱՄԱՐՍԵԼԻ

Որ յառաջ կուգայ մսին սնուցիչ տարրին եւ երկաթին բաղադրութենէն։
Շատ զօրեղ ախորժաբեր դեղ մ'է, եւ գերազանցապէս կազդուրիչ։

Բէբդոնատ դը Ֆէռ, կերակրոյ հետ խառնուելով, չարրալածուիր, ինչպէս կը լինին միւս երկաթախառն պատրաստութիւնները։

Ո՛չ պնդութիւն, ո՛չ ալ լուծում կը պատճառէ և որովհետեւ մարսուելու համար մեծ աշխատութեան պէտք չունի, երբեք ստամոքսի ծանրութիւն չպատճառեր։

ԲԷԲԴՈՆԱՏ ՏԸ ՖԷՌ

Կը տրուի կաթիլ առ կաթիլ։

Մէկ անգամուն 10 էն 20 կաթիլ իւրաքանչիւր ճաշի ատեն, որ և է հեղուկի կամ կերակուրի մէջ։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական Միթերանոցը, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, կայարան Պէշիքթաշի Թրամուէյին։ Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն լաւ դեղարանաց մէջ։

978 5—26

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅՉԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամածրարք ևայլն, շոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

791

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷՆԼԻՆԿ
Կալաթա, Քարանթինա փողոց, թիւ 9

Լ Ա Թ Ր Ա Ն Ս Ա Թ Լ Ա Ն Թ Ի Ք

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

566

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6. 686

ՀԱՆՔԱՅՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէ)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մօնմարթր

GRANDE GRILE.— Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըբռումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար ևայլն։

HOPITAL.— Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELESTINS.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց—միզական (Ալպիւմինուրի)։

HAUTERIVE.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց—միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քափսիւլին վրայ։

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 667

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻՒՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն. 626

ՔԱՔԱՅԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ, Միջերկրականէ և Օտեսայէ գիծ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թօնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	[illegible]
Արարատ	2,500	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
[illegible]	3,500	[illegible]
[illegible]	2,800	[illegible]

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրութիւն կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ
Գործակալք

536

ՆԱՒԱՐԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բաթումի գիծ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Բաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէեզ որ օգոստոս 10ին Մարսիլիայէն և օգոստոս 17ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէնէրպ որ պիտի մեկնի օգոստոս 22ին։

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՒՆԻՆԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

536

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անվէրսի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
[illegible]	2,000	Լէբանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	[illegible]	2,500
[illegible]	3,500	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	Օթէլլօ	5,000
[illegible]	2,600	[illegible]	3,000
[illegible]	2,500	[illegible]	4,500
[illegible]	2,100	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	1,200
[illegible]	2,700	[illegible]	3,200
[illegible]	2,500	[illegible]	1,700
[illegible]	1,800	[illegible]	2,800
[illegible]	2,600	[illegible]	4,400
[illegible]	2,600	[illegible]	3,200
[illegible]	800	[illegible]	3,000
[illegible]	1,700	[illegible]	5,500
[illegible]	1,600	[illegible]	3,500
[illegible]	5,500	[illegible]	4,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	1,800	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	4,300
[illegible]		[illegible]	1,200
[illegible]	3,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
[illegible]	3,000	[illegible]	1,300
[illegible]	1,200	[illegible]	2,800
[illegible]	2,340	[illegible]	3,600
[illegible]	2,360	[illegible]	1600
[illegible]	2,2?0	[illegible]	3,000
[illegible]	2,900	[illegible]	41,0

Մասնաւոր շոգենաւը, Նուապաշտ Միչըլ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է ամսոյս 11ին ուղղակի Կ. Պոլիս գալու համար, և ամսոյս 25ին ասոր կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կ'ընծայուին։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌՈՒՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ
խան Ղալաթիա

551

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ և Միջերկրականէ գիծ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Բուսիրիս	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	Օսայրիս	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
Սէսօսդրիս	3250	[illegible]	300
Թիպէս	3250	[illegible]	800
Մէմֆիս	3250	[illegible]	800
Մարիօթիս	3250	[illegible]	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
541 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Կանոնաւորապէս կը բանին Լիվէրբուլէ և Արեւելքի գիծ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնիան	3700
Ալեքսանտրիան	2500	Ֆլամինիան	3700
Անատոլիան	2500	[illegible]	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արմէնիան	3700	Իլլիրիան	5500
Բավարիան	6000	[illegible]	5500
Բուլկարիան	6600	Լէսպիան	2200
Քասթիլիան	800	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	800
[illegible]	700	[illegible]	700
Էճիբշըն	3700	[illegible]	3800
Ֆաբիան	3700	Վալէնսիան	6800
[illegible]	3700	Վիրճինիան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Գ. Գ. Քարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլերի.
Սիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթոլ և ընկ.

546

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 12 Մայիս (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն.

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46			
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	7 2	7 31	...	...	...
Գում—գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	7 11	7 40	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 32	7 2	7 30	7 58	...	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 2	2 30	3 3	3 59	4 27	5	5 29	6 2	6 31	...	7 15	7 44	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 39	7 8	7 36	8 4	...	9	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 8	2 36	3 9	4 5	4 33	5 6	5 35	6 8	6 37	...	7 21	7 50	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 44	7	7 40	8 9	8 37	9 4	9 32	10 34	10 59	11 33	12	2 12	2 39	3 13	4 9	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 2	7 24	7 54	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	...	10 46	... ...	11 45	... ...	2 24	... ...	3 24	4 21	..	5 23	...	6 25	...	7 14	...	8 5	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 33	...	8 30	9 4	9 25	...	10 55	... ...	11 55	... ...	2 33	... ...	...	4 30	...	5 32	...	6 34	...	7 24	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	...	9 14	...	...	... ...	... ...	12 3	... ...	...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	7 32	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41	43	45			
	Առաւօտ										Իրիկուն															
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 40	...	...	...	..	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	6 2	...	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	..	6 49	...	7 45	...	8 40	... ...	9 43	... ...	11 10	... ...	1 49	...	2 50	...	...	4 47	...	5 49	6 13	...	7 3	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	...	9 53	... ...	11 20	..	1 59	...	3	3 56	...	4 57	..	5 59	6 27	...	7 13	...	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 8	8 35	9 4	9 38	10 5	11 4	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 8	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 1	7 25	7 53	...	...	...
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 8	9 42	10 9	11 8	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	...	...	7 29	7 57	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	...	...	7 35	8 3	...	...	...
Գում—գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 10	7 39	8 7	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 5	7 33	8 1	8 31	8 57	9 26	10	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 6	3 34	4 30	5 3	5 32	6 5	6 34	7	7 18	7 47	8 15	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանող կառախմբոց մէջ միայն. Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։ 576